

de heer Jan Hinto, secretaris.
Bezoek onze homepage: www.arienscomite.nl

Aanmelden:
Gelieve zich vooraf aan te melden. Dit kan tot 12 oktober 2026.
Mail alle adresgegevens en aantal personen af naar:
secretaris@arienscomite.nl

SINT-A...

Op 28 augustus viert de Katholieke Kerk de naamdag van haar grootste heiligen, Augustinus van Hippo.

Vinden wat
je lief is!

H. Johannes de Doperkerk
Zutphen

In de eucharistieviering
gaat het pastoraal team voor.

De zang wordt verzorgd door een groot parochieel
projectkoor o.l.v. Joep van Goozen.

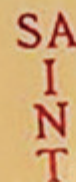
Achter in de kerk staan manden waarin u producten voor de voedselbank kunt deponeren. Na de viering is er koffie/thee met iets lekkers. De ijscoekar ontbreekt niet! Op het kerkplein is er ruimte voor ontmoeting.

Voor de kinderen is er limonade met iets lekkers
en zijn er interessante activiteiten.
De afsluiting is om 12.30 uur in de kerk.

U komt toch ook?

Parochie HH. Twaalf Apostelen

ESPEERS
LAKERK
026

Nidden in de ste
muziek en bezinni

Gezondheidsraad

**Nieuwsbrief Gerardus
Bedevaart Overdinkel**

**Maak de oversteeek
naar levensreddende
zorg mogelijk**

Draag bij aan een ambulanceboot

Doneer voor een
Lanceer Shoot

miva 90 jaar
Op weg met een missie Stichting 1895

Heiligenbe

Antonijs van Paduakerk, Ruurlo

VAN GEBOORT
TOT DE HEMELPO
A natiuitate
ad portas caeli

parochie HH. Twaalf Apostelen

Jaargang 14, nummer 6

Periode 15 augustus t/m 4 oktober 2026

Verschijningsdatum volgend nummer:

Jaargang 14, nummer 7: 25 september 2026

Betreft periode 3 oktober t/m 22 november 2026

Inleveren kopij tot 4 september 2026 op

e-mailadres redactie@12apostelen.nl**Colofon**

Zie pagina 14.

Inhoud

Cover: Prikbord vol met activiteiten.

2 Voorwoord**3 Van de pastores****4 Sacramentsdag in Portugal****5 Van de bestuurstafel****Parochiële startviering**

**Renovatie van de entree van de
H. Johannes de Doperkerk in
Zutphen**

6 Ariënslezing 2026**6 Tentoonstelling Heiligen & Helden****7 Maria Tenhemelopneming en Allerheiligen****Inzegening baarhuisje Borculo****8 Sint-Augustinus****9 In de spotlights****10 Caritas en diaconie****Gerardus Bedevaart Overdinkel****11 Doordeweekse vieringen****12-13 Vieringschema****14 Colofon****Aandacht voor****15 Kids & Teens****16-27****Uit de geloofsgemeenschappen****28 Onze religieuze
gebruiksvoorwerpen**
06 103 19 638
het telefoonnummer voor:

**ziekenzalving,
ziekenzegen en uitvaart**

Voorwoord

Zon, warmte, lange dagen, zwoele avonden: het is volop zomer. Ik hou van dit jaargetijde. Zojuist een fietstocht gemaakt. Wat wonen we in een prachtige omgeving. In de parochie is zoveel mooie natuur. Je kunt wandelen en fietsen in de bossen, maar ook langs het water. Of het nu de IJssel, de Schipbeek of de Berkel is: overal is het goed toeven. Tijdens het wandelen en fietsen kom je tot rust, kun je je gedachten ordenen en jezelf de vraag stellen: *Waar toe ben ik op aarde?*

De zomer is voor mij ook de tijd om de boeken te lezen die ik op de plank heb liggen: een spannende thriller, een streekroman, boeken van en over paus Franciscus en over paus Leo XIV. Hopelijk heb ik tijd genoeg voor al die boeken...

Uitgerust en vol nieuwe energie kunnen we dan beginnen aan het nieuwe werkjaar. In onze parochie begint het werkjaar met de parochiële startviering op zondag 30 augustus. Na de feestelijke eucharistieviering zal er ruim de tijd zijn voor een gezellig samenzijn. Ik hoop jullie daar te ontmoeten!

Magda van Ommen

PS Naast de startviering staan in dit nummer van 'Onderweg' nog veel meer inspirerende bijeenkomsten die de moeite van het bezoeken waard zijn, en interessante artikelen die het lezen waard zijn.

PCI - Noodhulp

Heeft u om wat voor reden dan ook hulp nodig? Neem contact op met de (PCI) Parochiële Caritas Instelling, tel. 0575-711 310 of aanvraag@caritas12apostelen.nl www.caritas12apostelen.nl

Een nieuw pastoraal jaar

't is weer voorbij die mooie zomer!

Dit liedje van Gerard Cox zult u ongetwijfeld allemaal kennen. Het lied maakt me op een bepaalde manier altijd blij. Niet dat ik het zo fijn vind dat de zomer voorbij is, maar het is vooral de melodie en de tekst. Wanneer u dit leest dan is de mooie zomer misschien nog niet helemaal voorbij, maar wel de vakantie en de vrije tijd. Sommigen van u hebben genoten van mooie reizen, waar dan ook ter wereld. En een aantal van u zijn niet weggeweest, zijn misschien noodgedwongen thuisgebleven. Ik hoop toch dat we allemaal een goede tijd hebben gehad. Even was de druk van de ketel, ook in het parochieleven.

Nieuw werkjaar

Voor ons ligt een nieuw "werkjaar" waarin weer veel te gebeuren staat. Een vriend vroeg mij kort geleden: "goh Harrold, de maatschappij is altijd zo gehaast en gestrest, dat zal bij jou in de parochie wel niet zo zijn, toch?". Ik heb hem flink uit de droom geholpen. Het is in de parochie niet anders dan in de rest van de maatschappij: er wordt hard gewerkt door pastores en vrijwilligers, er is op zijn tijd ook wel eens trammelant, mensen worden soms wel eens moe van bepaalde kerkelijke ontwikkelingen, en er is ook wel eens stress. Ik heb bewondering voor de vele mensen die naast een drukke baan en gezin zich ook nog met hart en ziel inzetten voor de kerk. En er wordt op zijn tijd ook veel vergaderd, want wil je goed kunnen functioneren, dan moet er worden overlegd.

Parochie als oase van rust

Ja inderdaad, de parochie is niet anders dan de rest van de maatschappij. Maar hier blijf ik inderdaad steken, met die vraag van die vriend: eigenlijk zou de parochie meer een oase van rust moeten zijn, wel met beide benen in de samenleving, alsjeblieft wel. Maar mensen moeten "op adem kunnen komen". Ik hoop dat we hier aan kunnen blijven werken.

Welke schatten verzamel ik voor mezelf?

Wanneer ik dit artikel schrijf sta ik aan de vooravond van mijn vakantie. Even onthaasten en misschien ook voornemens maken voor na augustus. Ik moet denken aan een evangelietekst die kort geleden op zondag is gelezen: Jezus die spreekt over rijkdom en "hoe het kan gaan met iemand

die schatten verzamelt voor zichzelf, maar niet rijk is bij God". Welke schatten verzamel ik voor mezelf?

In de tijd dat ik met de verhuizing naar Doetinchem bezig was, ben ik flink gaan opruimen. Heel veel spullen die ik bewaarde omdat ik er geen afstand van kon doen: dat kan nog wel eens van pas komen en "zonder spullen ben ik niets". Ik sprak een tijd geleden een meisje wiens huis is afgebrand. Ze had niets meer. Het verdriet om de spullen heeft langzaam maar plaatsgemaakt voor de vreugde van wat ze nog wel heeft: mensen die haar lief zijn, haar ouders en zus. De diploma's zijn weg, maar de kennis zit in haar hoofd en hart. Ze ontdekte dat ze een sympathieke uitstraling heeft en dat mensen graag met haar omgaan omdat ze open en belangstellend is. Wat ben je dan rijk, in elk geval voor God!

Pastoor, de mensen wachten wel

De parochie een oase binnen de onrust en de stress van de samenleving. Soms kom ik een sacristie binnengerend en zeggen de mensen: "rustig maar pastoor, we hebben tijd, de mensen wachten wel". Zo is dat. De mensen wachten wel: omdat ze een stukje bemoediging willen ontvangen, inspiratie, omdat ze willen vieren, omdat ze even los willen van al dat moeten en al die eisen en verwachtingen. Even weer horen waarvoor we geboren zijn: om lief te hebben. Dat we allemaal beeld van God zijn, en geen wegwerpartikel.

Dat we voor God altijd de moeite waard zijn ook al dragen we niet bij aan de economie. Dat we mooi zijn zonder voor de spiegel te hoeven staan.

Een gebed voor ons allemaal

We hopen er samen weer een energiek en mooi pastoraal jaar van te maken, te beginnen met de startviering in Zutphen. Daarom een gebed voor ons allemaal:

*Goede God en Schepper,
aan het begin van het nieuwe
pastorale jaar vragen wij U om
uw Licht, in de zomer, de herfst, de
winter, in de lente, van ons leven.
Dat uw wijsheid ons licht moge
geven om te zien waar we nodig zijn.
Dat uw Geest ons mag blijven
bezielen om moed, inspiratie,
fantasie en blijdschap vast te
houden.
Dat uw Hand ons mag dragen zodat
we weten dat we nooit alleen zijn, op
onze pelgrimstocht. Amen.*

Pastoor Harrold Zemann

Sacramentsdag in Portugal

Ongeveer 90% van de Portugese bevolking is rooms-katholiek. Het geloof is diepgeworteld in de cultuur. De tradities variëren van nationale bedevaarten en indrukwekkende processies tot uitbundige, lokale dorpsfeesten ter ere van allerlei heiligen. Eén van die tradities is de processie op Sacramentsdag.

Sacramentsdag wordt gevierd op de tweede donderdag na Pinksteren*. Dit jaar viel Sacramentsdag op 4 juni en ik was er getuige van. In één van de plaatsen in het binnenland van Portugal waren de inwoners 's middags druk in de weer met het leggen van bloementapijten in de straten waar de processie doorheen zou trekken.

Hiervoor hadden zij bakken, zakken en karren vol bloemblaadjes verzameld, alles in prachtige kleuren. Ook werd er gewerkt met zaagsel in allerlei kleuren.

Met behulp van mallen werden er religieuze figuren gemaakt, zoals een kelk met hostie, een kruis, een duif en de woorden *Corpo de Deus* (Lichaam van God).

Jong en oud hielpen mee. De bloementapijten werden steeds nat gehouden opdat de blaadjes niet weg zouden waaien. In de kerk begon om 18.00 uur de eucharistie.

De kerk was stampvol, de mensen stonden zelfs buiten. Na de mis stelde men zich op voor de processie. Eerst het muziekkorps, vervolgens mannen met enorme vaandels, daarachter mannen die een baldakijn droegen en onder de baldakijn de priester met de monstrans met hostie.

Het muziekkorps, de vaandel- en baldakijndragers, en de priester liepen over de bloementapijten op de straten. De bevolking liep daar weer achter, maar zij liepen naast het bloementapijt. Na afloop was er van de kunstwerken niet veel meer

over. En toen ik een paar dagen later weer op die plek kwam, herinnerde niets eraan wat zich hier had afgespeeld. Alles was opgeruimd.

Maria Schotman

* In Nederland vieren we Sacramentsdag op de tweede zondag na Pinksteren.

VAN DE BESTUURSTAFEL

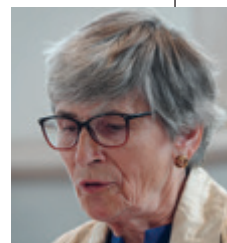
Hoera! Het is vakantie! De kinderen zijn begonnen aan de zomervakantie. Hun ouders hebben plannen gemaakt hoe ze de zes vakantieweken samen met hun kinderen gaan invullen en hoe ze de dagelijkse beslommeringen even links kunnen laten liggen. Er wordt rust gezocht, rust om na te denken en energie op te doen om straks de draad weer op te pakken. Kan die rust alleen maar gezocht worden in de zomervakantie? Hebben wij onze innerlijke rust niet veel vaker nodig? Innerlijke rust geeft energie aan ons brein en van daaruit sturen wij ons geestelijke en fysieke leven. Ook de pastoor en het pastoraal team

trekken zich terug voor vakantietijd. Pastoor Zemann, pastoor van twee grote parochies, moet veel energie tanken voor het 'runnen' van parochies waar veel gebeurt. Hij hoeft dat niet alleen te doen. Een pastoraal team en emeriti assisteren de pastoor op pastoraal gebied. Bestuurlijk heeft de pastoor assistentie van het parochiebestuur. Maar een zeer belangrijke en onmisbare steun komt van de vele vrijwilligers die in onze veertien geloofsgemeenschappen actief zijn. We denken aan de leden van de locatieraden en pastoraatgroepen, de lekenvoorgangers en niet te vergeten de vrijwilligers 'in het veld'. Die vrijwilligers houden onze parochie draaiende. Zonder al die vrijwilligers zou onze parochie niet kunnen bestaan. We moeten zuinig zijn op zowel de kerkgangers als de parochianen die veel werk verzetten, maar zij hebben wel opvolging nodig. We worden allen steeds ouder en hebben behoefte aan betrokken parochianen die het geloofsleven willen ontdekken,

die iets willen betekenen voor andere parochianen en die zich willen inzetten voor het mooie kerkwerk. Opvolgers zijn moeilijk te vinden. Niet vreemd daarom dat de 'Missionaire Parochie' in alle bisdommen grote aandacht heeft. Ook onze parochie is gestart met het in de praktijk brengen van de 'Missionaire Parochie'. Samen met het parochiebestuur van de parochie Maria-Laetitia hebben wij Wouter ten Have voor beide parochies aangesteld als projectleider *Jeugd en Gezin*.

Wouter heeft als vrijwilliger het project 'Missionaire Parochie' voor de parochie Maria-Laetitia al een impuls gegeven. Wij wensen hem ook veel succes in de parochie HH. Twaalf Apostelen. Ik wens u allen een fijne vakantieperiode toe.

Ineke Peterse

Parochiële startviering

Met de woorden "Jongeleu op Oale Grond" verwijst Herman Finkers naar hedendaagse mensen in het gezamenlijk onderweg zijn in geloof en gemeenschap. Het thema van de parochiële startviering "Vinden wat je lief is" speelt hierop in. In de viering op zondag 30 augustus 2026 in de H. Johannes de Doperkerk in Zutphen zoeken jong en oud naar vertrouwen, licht en verbinding. Licht en verbinding wordt uitgebeeld door veertien huispaaskaarsen, voor elke geloofsgemeenschap één. De kaarsen worden binnengebracht door kinderen en vrijwilligers. Ook bij de eucharistieviering zullen de kinderen betrokken worden en na afloop van de viering zijn er voor hen activiteiten op het kerkplein. Een projectkoor o.l.v. Joop van Goozen zal de zang verzorgen en na de viering is er volop gelegenheid voor ontmoeting. Op het kerkplein wordt een tent geplaatst en is er koffie, thee en limonade met wat lekkers. En ook een hapje en drankje en de ijscokar ontbreken niet.

In dit nummer van de *Onderweg* treft u een inlegvel aan waarop is aangegeven waar u op 30 augustus uw auto kunt parkeren. Daarvoor is in overleg met de gemeente en met terreineigenaren ontheffing voor parkeerplaatsen aangevraagd.

Renovatie van de entree van de H. Johannes de Doperkerk in Zutphen

De entree van een kerk, narthex genaamd, is naast het visitekaartje van de kerk, ook een plek waar je aan de bezoekers informatie (misboekjes, liederenbundel, activiteiten, parochieblad, enzovoort) wilt verstrekken. In de entree van het eucharistisch centrum in Zutphen kwamen in de loop van de tijd steeds meer tafeltjes te staan waarop folders, boekjes en ander informatiemateriaal was te vinden. Daarmee kwam langzaamaan de doorstroming van de komende en gaande bezoekers, en ook de veiligheid, in het geding. Een goede reden de entree van de H. Johannes de Doperkerk aan te passen, ook omdat de parochie op zoek was naar een plek voor het grote schilderij dat ooit door de heer en mevrouw Bornholt (die destijds een winkeltje in religieuze artikelen in de binnenstad van Zutphen hadden) aan de parochie geschonken is. Voor dit schilderij, in de 17e eeuw geschilderd door Abraham Danielsz Hondius, heeft in een recent verleden zelfs het Rijksmuseum belangstelling getoond. Het schilderij zal eigenlijk gerestaureerd moeten worden. Op een later tijdstip zullen we kijken of we door middel van crowdfunding de hiervoor benodigde gelden bijeen kunnen brengen. In de narthex zijn ook de oude gasontladingslampen, de lampen die het torengewelf aanlichten, vervangen. De gloeilampen zijn vervangen door LED verlichting naast de entreedeur. Zo is naast een eerste stapje naar verduurzaming van de kerk ook de mogelijkheid ontstaan om het schilderij professioneel aan te lichten.

Ariënslezing 2026

Het jonge kabinet Jetten wil de verhoogde defensie-uitgaven financieren ten koste van de sociale bestaanszekerheid van kwetsbare mensen. Het lijkt alsof de enorme strijd om bestaanszekerheid uit de tijd van Alphons Ariëns heden ten dage terug is. Rond het thema 'de strijd rond bestaanszekerheid' organiseert het Ariëns-Comité de Ariënslezing 2026.

Gerben van der Meulen, oud-bestuurder van de FNV en lid van het Ariëns-Comité, belicht de strijd van kapelaan Alphons Ariëns in Enschede ten tijde van de sociale kwestie en verbindt die met de situatie anno nu. Daarnaast herneemt Erik Borgman, emeritus professor publieke theologie aan de Universiteit Tilburg, de erfenis van Alphons Ariëns in de hedendaagse strijd rond bestaanszekerheid vanuit een theologisch ethisch perspectief. Het beloven boeiende lezingen te worden. Duidelijk zal worden dat Ariëns een belangrijke rol heeft gespeeld en nog steeds speelt binnen de sociale en politieke emancipatiegeschiedenis.

De Ariënslezing is op vrijdag 16 oktober 2026 (13.30 – 17.00 uur) en vindt plaats in het Ariënsinstituut, Keistraat 9, in Utrecht.

Programma

- 13.30-14.00 uur: Ontvangst met koffie en thee.
- 14.00-14.15 uur: Welkom en opening door Hub Crijns, vicevoorzitter Ariëns-Comité.
- 14.15-15.00 uur: Lezing 'De erfenis van Ariëns in de strijd rond bestaanszekerheid' door Gerben van der Meulen.
- 15.00-15.10 uur: Pauze met thee en koffie
- 15.10-15.55 uur: Lezing 'De erfenis van Ariëns in de strijd rond bestaanszekerheid' door Erik Borgman.
- 15.55-16.05 uur: Pauze met thee en koffie.
- 16.05-16.30 uur: In gesprek met elkaar. Er is alle ruimte voor discussie met de spreker, de gespreksleider en met elkaar.
- 16.30 uur: Afsluiting van de Ariënslezing 2026 door Hub Crijns
- 16.30-17.00 uur: Napraten en de mogelijkheid om de stand van het Ariënscomité te bezoeken.

U bent van harte welkom. De zaal is vanaf 13.30 uur open en de toegang is

gratis. Meer informatie is te vinden op de homepage www.arienscomite.nl van het Ariëns-Comité. U dient zich vooraf, uiterlijk 12 oktober 2026, aan te melden. Mail daartoe adresgegevens en het aantal personen naar secretaris@arienscomite.nl

Tentoonstelling Heiligen & Helden

Het Stedelijk Museum Zutphen en Museum Henriette Polak presenteren van 18 juli tot en met 15 november 2026 de dubbeltentoonstelling "Heiligen & Helden". Van heiligenvereringen en pelgrimages tot de bewondering voor hedendaagse iconen en idolen: de tentoonstelling laat zien dat verering van alle tijden is. In de tentoonstelling "Heiligen & Helden" worden voor het eerst in 240 jaar twee topstukken herenigd: het "Sint-Justusreliëf" wordt getoond samen met het bijhorende altaarstuk "Het wonder van Sint-Justus" van Peter Paul Rubens uit 1636. Deze objecten worden vergezeld door bijzondere bruiklenen uit België en Nederland rondom het thema pelgrimage en verering.

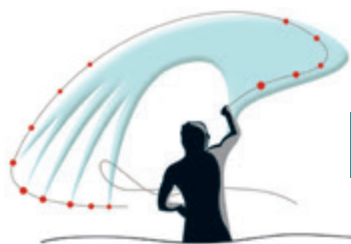
In de late middeleeuwen bezat Zutphen belangrijke relieken van de kinderheilige Sint-Justus. Vanwege de Reformatie nam kanunnik Egbert Spitholt de kostbare schedel van de heilige mee naar Antwerpen. In zijn testament bepaalde hij dat het reliëf zou terugkeren naar Zutphen zodra het katholieke geloof daar hersteld zou worden. Hoewel dat al in 1815 gebeurde, bleef de schedel in Antwerpen. Na Spitholts dood in 1627 ontstond in Antwerpen een Sint-Justuscultus. In opdracht van de Antwerpse uitgever Moretus schilderde de grote Vlaamse meester Peter Paul Rubens in 1636 een groot altaarstuk over het wonderbaarlijke verhaal van Sint-Justus. Dit monumentale werk bevindt zich sinds de negentiende eeuw in het Musée des Beaux-Arts in Bordeaux en reist speciaal voor de tentoonstelling Heiligen & Helden voor het eerst naar Nederland.

Met het werk van Eddy Posthuma de Boer (1931-2021) geeft Museum Henriette Polak een eigen invulling aan het thema pelgrimage. De tentoonstelling Heiligen & Helden werpt een nieuw licht op het oeuvre van Posthuma de Boer, dat een heel leven omvat en waarin hij een groot

aantal reizen ondernam. Als fotograaf-reiziger wist hij op natuurlijke wijze met interesse, nieuwsgierigheid en met een ogenschijnlijk nonchalante cameraklik de meest wezenlijke momenten te vangen. Of het nu gaat om de ziel van een plek of een devote menselijke sfeer, de manier van kijken van Posthuma de Boer is niet die van een afzijdige passant, maar van iemand die het kijken met compassie in zijn hart heeft gesloten, in een wereld vol heiligen en helden.

Het Stedelijk Museum Zutphen en Museum Henriette Polak (www.museazutphen.nl) zijn twee musea die onder één dak gevestigd zijn op 's Gravenhof 4, 7201DN Zutphen, telefoon 0575 – 516 878.

Initiatieven in de parochie

parochie **HH. Twaalf Apostelen**

Maria Tenhemelopneming en Allerheiligen

Vespers gezongen door het Gregoriaans Getijdenkoor Sint Jan

Na het succesvolle jubileumjaar 2025 gaat het Gregoriaans Getijdenkoor Sint Jan vol enthousiasme verder om de traditie van het Gregoriaans levend te houden. Deze zomer gaat het koor aan de slag voor het hoogfeest van Maria Tenhemelopneming. De voor dit feest geschreven hymnen en antifonen worden al eeuwenlang gezongen, maar stonden nog niet op het repertoire van het Gregoriaans Getijdenkoor.

Koorlid Gerry Cornelissen vertelt: “We wilden graag met de ervaring die we nu hebben opgebouwd het bestaande repertoire verder uitbreiden. Daarvoor hebben we samen met dirigent Jaap Roos gekeken naar de muzikale traditie rondom bijzondere dagen zoals de feestdag van St. Jan de Doper, Maria Tenhemelopneming en Allerheiligen. We kunnen nu ook prachtige stukken als het Ubi Caritas en een feestelijke versie van de hymne Salve Regina zingen.”

Met de vespers van Allerheiligen komt het koor tegemoet aan een breed gedragen wens van zowel koorleden als toehoorders om in november een bemoedigende en spirituele vesper te organiseren. Daarbij zingt het koor het bekende Te Deum Laudamus en stijlvolle antifonen passend bij de allerheiligenviering.

Nieuw is ook een in de Gregoriaanse stijl breed uitgesponnen Kyrie Eleison dat vroeger in veel kloosters werd gezongen. Sommige koorleden hebben de muziek voor deze vespers in een prachtige eigen koorbundel bij elkaar gezet. Het koor kan hiervan – passend in de jaarkalender – handig gebruikmaken.

Het Gregoriaans Getijdenkoor Sint Jan zingt in 2026 nog op

- zondag 16 augustus (16.30 uur) de vespers voor het hoogfeest van Maria Tenhemelopneming in de St. Jan in Zutphen
- zondag 11 oktober (16.30 uur) Mariavespers in de St. Jan Zutphen
- Allerheiligen, zondag 1 november (16.30 uur) in de St. Jan in Zutphen.

Meer informatie over het koor en de (nieuwe) vespers is te vinden op de website getijdenkoorstjanzutphen.nl

Inzegening baarhuisje Borculo

Op donderdag 16 juli jl. heeft pastoor Zemann het baarhuisje op de begraafplaats in Borculo ingezegend. Het baarhuisje is onlangs helemaal verbouwd. In het verleden werden overledenen hier opgebaard totdat met zekerheid kon worden vastgesteld dat de dood was

ingetreden. De wettelijke termijn hiervoor was en is nog steeds 36 uur. Het opbaren op deze plek is lang geleden al gestopt. De laatste decennia was het baarhuisje vooral in gebruik als opslagplek voor de benodigdheden voor de begraafplaats en gereedschap van de tuinploeg. Maar in juli is het baarhuisje volledig gerenoveerd tot een prachtige ruimte met keukentje en toilet. De leden van de tuinploeg kunnen hier nu schuilen voor de regen, een kopje koffie drinken, en gebruikmaken van het toilet. Zij hebben het baarhuisje omgedoopt tot ‘Schoffelhut’.

Bent u nieuwsgierig hoe het er uitziet, kom dan gerust even kijken. De tuinploeg is elke donderdag in de oneven weken van 9.00 uur tot 11.00 uur op het kerkhof aan het werk en laten u graag zien hoe het geworden is. Op de woensdagochtend is de koster van 10.00 uur tot 11.00 uur aanwezig in het KJ-gebouw. Ook dan kunt u vragen of u even mag kijken.

Na de inzegening heeft pastoor Zemann dank uitgesproken aan Vincent Krabbenborg voor zijn inzet om van het baarhuisje iets moois te maken en ook voor al het andere vrijwilligerswerk dat hij voor de Borculose geloofsgemeenschap doet. Vincent is al vele jaren koster, zingt in het kerkkoor, is lid van de tuinploeg, is om de week op de woensdagochtend in het KJ-gebouw, zorgt voor koffie als andere partijen de kerk of het KJ-gebouw huren, zorgt voor verlichting op het kerkhof met Allerzielen, helpt met het opzetten van de kerststal, zorgt dat de klokken luiden en de kerk open is tijdens de dodenherdenking op 4 mei en is altijd bereid om diverse kleine onderhoudswerkzaamheden op te pakken. Geen vraag is teveel voor Vincent. Als dank hiervoor kreeg hij uit handen van pastoor Zemann een sculptuur met oorkonde.

Sint-Augustinus

Op 28 augustus viert de Katholieke Kerk de naamdag van een van haar grootste heiligen, Augustinus van Hippo. Wie was deze grote heilige en kerkvader? Laten we een duik in de geschiedenis nemen.

Augustinus werd geboren in 354 in Thagaste, een stad in de antieke Romeinse provincie Africa, wat nu Algerije is. Hij was de zoon van een Romeinse raadsheer en een christelijke vrouw. In zijn jonge jaren studeerde hij retorica in Carthago, waar hij als student een tamelijk losbandig leven leidde en op achttienjarige leeftijd al vader werd. In 383 vertrok hij naar Rome waar hij onder invloed van de Romeinse denker en redenaar Cicero kwam en filosofie ging studeren. Voor hem was het een zoektocht naar waarheid. Het ging hem met name om de relatie tussen God en het kwaad. In eerste instantie meende hij de waarheid te vinden bij de manicheeërs, een religieuze stroming die ervan uitging dat er naast God ook een wezen als het Kwaad bestaat.

Maar onder invloed van de Griekse filosofie, met name onder invloed van Plato, kwam hij tot het inzicht dat het kwaad geen op zichzelf staande macht is, maar dat deze voortkomt vanuit de menselijke wil: de mens die zich van God heeft afgekeerd.

Toen hij in 384 als staatsretor aan het keizerlijk hof in Milaan werd benoemd raakte hij daar geboeid door de preken van de Ambrosius, de bisschop van Milaan. Ambrosius nam zijn intellectuele bezwaren tegen de Bijbel weg door te stellen dat deze niet letterlijk gelezen moest worden.

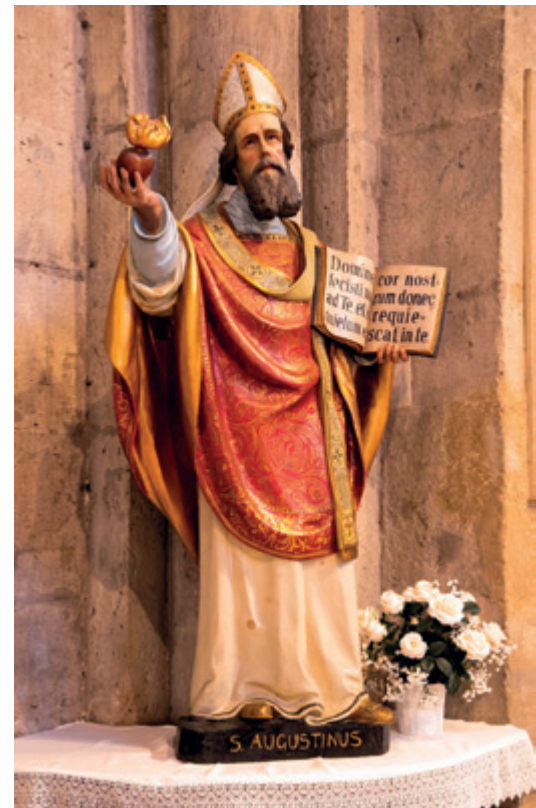

Innerlijke verdeeldheid en wereldlijke verlangens hielden hem aanvankelijk echter nog tegen om zich tot het christendom te bekeren. Maar in een tuin in Milaan hoorde hij op zekere dag een kinderstem die zei 'neem en lees'. Augustinus pakte de Bijbel en sloeg deze

open. Hij las een passage in de brieven van Paulus (Romeinen 13:13-14: 'Laten we daarom zo eerzaam leven als past bij de dag en ons onthouden van bras- en slemppartijen, ontucht en losbandigheid, tweespalt en jaloezie. Maar bekleed u met de Heer Jezus Christus en geef het lichaam geen kans om zijn begeerten te volgen.') Na deze gebeurtenis kon hij niet langer nee zeggen tegen het christendom, zijn rationele bezwaren waren al verdwenen, maar nu werd hij ook in het hart geraakt.

In 387 werd hij door Ambrosius gedoopt, zijn bekering beschreef hij in zijn beroemde boek 'Belijdenissen'. Na zijn bekering keerde hij terug naar Africa waar hij in zijn geboorteplaats

een gemeenschap van lekenmonniken stichtte.

In 391 werd Augustinus tot priester gewijd en in 395 werd hij bisschop van Hippo Regius -het huidige Annaba in Algerije- waarnaar hij uiteindelijk is vernoemd. Het bisschoppelijk ambt zou hij tot zijn dood in 430 blijven vervullen.

Tijdens zijn leven als bisschop groeide Augustinus uit tot een van de belangrijkste kerkvaders die de Kerk ooit heeft gekend. Zo stelde hij voor meerdere kloosterorden de leefregels op, en vormden zijn geschriften, waaronder de klassiekers 'Over de stad van God' en 'Belijdenissen', de theologische fundamenten van veel katholieke leerstellingen, met name die over de vrije wil en goddelijke genade.

Hans Limbeek

Diana Sterenborg 'Ik voel me thuis in de sfeer van de kerk'

Diana Sterenborg zit al twintig jaar in de voorbereidingsgroep voor de Eerste Heilige Communie, bovendien is ze actief in twee koren binnen de parochie. Tijd voor een gesprek! Als ik op maandagmiddag 20 juli de oprit van haar woning aan de Beethovenstraat in Borculo oprij, kom ik haar man Frank tegen. Ik hoef niet eens aan te bellen. 'Loop maar mee!' lacht hij. Omdat het mooi weer is besluiten Diana en ik om het interview onder het priel in de tuin te doen. Diana serveert koffie met koekjes.

Ik vraag haar hoe haar kerkelijke activiteiten begonnen zijn. 'Dat begon al in mijn jeugd,' antwoordt Diana, 'ik ben geboren en getogen in Rietmolen, een katholiek kerkdorp tussen Neede en Haaksbergen. Ik hield toen al van zingen, wilde graag bij het jongerenkoor, maar daarvoor moest je vijftien jaar oud zijn. Toen ik eenmaal lid was van het koor hielp ik ook met het voorbereiden van de vieringen, waaronder het maken van de misboekjes. Vouwen en nieten heb ik veel gedaan! Ook zat ik een tijd in het bestuur van het koor. Bij het jongerenkoor heb ik Frank leren kennen. Hij was al op jonge leeftijd dirigent van het koor. Later ben ik zelf een tijd dirigent geweest van het kinderkoor in Rietmolen. Met back-up van Frank durfde ik dat aan.'

Diana vertelt dat ze na de basisschool naar de havo in Haaksbergen ging. 'Toen kwam ik erachter dat niet iedereen katholiek is en de wereld veel diverser. Een grotere wereld ging open. Na de havo ging ik in Hengelo hbo-verpleegkunde doen. Na deze opleiding heb ik drie jaar in Enschede gewoond, waar ik werkte in het Twents Psychiatrisch Ziekenhuis, Helmerzijde. Later ben ik in het algemeen ziekenhuis gaan werken, eerst op een volwassenenafdeling, daarna tien jaar op de kinderafdeling. Ondertussen had ik een relatie met Frank die in Borculo woonde. We zijn getrouwd en nadat we onze twee zonen kregen ben ik gaan werken in de jeugdgezondheidszorg. Dat had te maken met de thuissituatie. Twee kleine kinderen en twee ouders met onregelmatige werktijden is niet ideaal. De werktijd in de jeugdgezondheidszorg bood soelaas. Het werk als jeugdverpleegkundige doe ik nu al 25 jaar op verschillende plekken in de Achterhoek.'

'Kun je zeggen wat het geloof voor je betekent?' vraag ik. 'Dat heeft te maken met besef en de beleving dat je onderdeel bent in een groter geheel. De kerk hoort daarbij en past bij mij,' zegt Diana, 'met name het zingen en de liturgie. Iedereen

is welkom. We zijn geen van allen zonder gebreken, en beginnen na een welkom met een schuldbelijdenis. Tegelijkertijd weet je dat je geaccepteerd bent, met Gods' hulp mag helen, leren, groeien. De priester bidt daar afsluitend om en na een samen zingend 'Heer ontferm U' volgt een Gloria, dat dank en vreugde uitdrukt. De liederen in de viering leggen verbanden met de teksten, gebeden en rituelen, zij zijn voor mij onmisbaar. Met zingen kom je meer bij jezelf, tegelijkertijd is het expressie. Met zingen worden ook de teksten je meer eigen. Bovendien kom je als het goed gaat, tijdens het zingen met de ruimte en met de andere leden van het koor tot een bepaalde eenheid, wat op zichzelf al een religieuze ervaring is. Maar ik hou sowieso van de kerk. Ik hou ervan om op zondag even weg te zijn uit de dingen van alledag. In de kerk kom je daar los van. Iets wat je in de natuur, in de bergen of op het strand ook kunt ervaren. Het interieur van een kerk helpt, het brengt me in een gemoedstoestand met rust en ontvankelijk zijn, om mee te kunnen in de viering. Het is de sfeer die mij aanspreekt. En het zijn ook de mensen die ik tegenkom en leer kennen, ieder komt naar hetzelfde vanuit een eigen insteek en met eigen drijfveren en beleving. Ook de ontmoeting met anderen is me dierbaar.'

Diana vertelt over de twee koren waarin ze zingt, Consortium Apostolorum en Consortium Gregorianum. Tot voor kort was zij ook lid van Stemmig in Borculo, vanwege andere zaken die nu aandacht vragen is zij daar gestopt. Het eerste koor zingt kerkmuziek in het algemeen, het tweede houdt zich specifiek bezig met Gregoriaanse gezangen. Beide koren repeteren in de Willibrorduskerk in Vierakker en verzorgen vieringen in Zutphen. Tijdens de coronaperiode verdiepte Diana zich in het Gregoriaans door deel te nemen aan online cursussen van het ensemble Wishful Singing. Hierdoor raakte ze geïnteresseerd in Hildegard von Bingen, de twaalfde-eeuwse non die beroemdheid verwierf met haar

filosofische en theologische geschriften, en met haar muziek. 'Ik lees graag over dingen die met religie te maken hebben en hou ervan om actief met muziek bezig te zijn. Ik kreeg onlangs kans me in haar en haar muziek te verdiepen. Hildegards muziek is goddelijk geïnspireerd, verwant aan het Gregoriaans, vaak klinkt het wat virtuozer en is er sprake van een groot vocaal bereik. De tonen en het verloop van de melodie komen altijd voort uit een tekst die zij ook zelf schreef, het is religieus en middeleeuws.' Muziek is Diana's passie dat moge duidelijk zijn, maar ze zat in het verleden ook in het parochiebestuur van Borculo, en ze zit nu al weer twintig jaar in de voorbereidingsgroep voor de Eerste Heilige Communie.

Als ons gesprek ten einde loopt krijgen we het nog even over een gemeenschappelijke liefhebberij: fietsen door het Achterhoekse landschap. 'Als ik met één van de koren ga repeteren in Vierakker en het is goed weer, dan pak ik graag de fiets en rijd ik via het Stelkampsveld naar Barchem, over de Mosselseweg richting Vorden en dan naar de kerk waar ik via een weg door het bos aan de achterzijde van het Ludgerusgebouw uitkom. Dat is zo'n mooie tocht,' glimlacht ze. Het was een prettig gesprek met een muzikale en bevlogen vrijwilliger. Dat zijn toch de mensen die onze kerk draaiend houden!

Hans Limbeek

Caritas en diaconie

U heeft in ons parochieblad lange tijd geen bijdrage van de PCI kunnen lezen. Volgens sommigen zelfs veel te lang. Daarvoor mijn excuses. Gelukkig betekent stilzijn iets anders dan stilzitten. De afgelopen maanden hebben we ons vermogen beheerd, dat wil zeggen we hebben onderhoud aan onze panden gepleegd, landbouwgrond verkocht en onze beleggingen tegen het licht gehouden. Sinds kort gelden er vanuit het bisdom nieuwe richtlijnen voor de samenstelling van ons vermogen. Daarbij hoort de vraag: hoe moeten wij onze bezittingen verdelen over aandelen, grond, huizen, en banktegoeden? Met de nieuwe richtlijnen hebben we meer keuzevrijheid en daarmee meer verantwoordelijkheid gekregen.

De vraag over de verdeling van de bezittingen is de zakelijke kant van het verhaal. Belangrijker is de vraag hoe wij invulling geven aan onze missie. Als caritasinstelling zijn we een onderdeel van de diaconie. Onze eerste zorg is te helpen bij financiële nood. Eerder heb ik u al laten weten dat er een groot verschil is in het aantal aanvragen vanuit de verschillende geloofsgemeenschappen: (bijna) alleen uit Zutphen komen verzoeken om hulp. Uit de overige geloofsgemeenschappen bijna niet. Deze scheve verdeling is al jaren aan de orde. Deels afhankelijk van terughoudendheid bij mensen in de Achterhoek en deels afhankelijk van de gemeente waarin men woont. De ene gemeente is royaler in haar hulpverlening dan de andere. Dit heeft geleid tot de gedachte dat we wellicht ook op andere manieren onze zorg moeten aanbieden. We gaan daar de komende maanden over nadenken. Een voorbeeld van een nieuwe vorm van zorg aanbieden

is het aanbieden van verbandmiddelen voor vrouwenhygiëne op scholen: meisjes uit gezinnen met weinig geld kunnen dan gewoon met gymnastiek meedoen. Daarnaast is er de diaconale kant van onze missie. Met name in de kleinere geloofsgemeenschappen en zeker daar waar sprake is van kerksluiting is het belangrijk om als kerk en PCI aanwezig te blijven. We moeten elkaar blijven ontmoeten. Dit sterkt ons geloof en draagt bij aan het voorkomen van eenzaamheid. Op dit gebied steunen we al diverse acties.

Voor nu gaan we met alle werkgroepen nadenken of we dit kunnen uitbreiden. Daarbij wordt ook gedacht aan – daar waar nodig – huisvesting. Kortom, we gaan beoordelen of we voor caritas en diaconie nieuwe wegen kunnen inslaan zonder dat, wat we al doen, los te laten. Ik ga u de komende tijd op de hoogte houden.

*Max Jaspers Focks,
voorzitter PCI parochie HH. Twaalf
Apostelen*

Gerardus Bedevaart Overdinkel

De Gerardus Bedevaart is het feest van de patroonheilige van de H. Gerardus Majella kerk in Overdinkel. Op zondag 18 oktober 2026 zal de 114^e Gerardus Bedevaart plaatsvinden. De processie wordt gehouden op de eerste zondag na de sterfdag van Gerardus Majella

(16 oktober). In 1912 trok de eerste processie ter ere van Gerardus Majella in Overdinkel rond, het begin van een religieuze traditie die het dorp tot de grootste bedevaartplaats van Twente maakte. Het thema van de bedevaart is "GETUIGEN VAN GODS LIEFDE".

Programma

- Op donderdag 15 oktober 2026 opent het triduum om 19.00 uur met een eucharistieviering. De dag wordt afgesloten met een kopje koffie/thee.
- Op vrijdag 16 oktober is er geen viering, maar de kerk is wel open voor stil gebed en er kan een kaars worden opgestoken.
- Op zaterdag 17 oktober 2025 is er om 19.00 uur een gebedsviering in de kerk. Deze wordt verzorgd door de organisatie Dynamique en staat geheel in het teken van het 'Oktoberfest'. Na de viering is er koffie/thee.
- Op zondag 18 oktober is er om 11.00 uur een plechtige eucharistieviering. Aansluitend is de sacramentsprocessie door het Gerardus Majella park.
- Op zondag 18 oktober is om 15.00 uur het sluitingslof in de kerk.

Misintenties

Misintenties kunt u opgeven door deze te mailen naar overdinkel@mariavlucht.nl. De kosten voor een misintentie zijn € 5.

U kunt de kosten overmaken naar rekeningnummer NL48 RBRB 0920 3069 42 t.n.v. RK Parochie Maria Vlucht, onder vermelding van "(mis)intentie".

Heeft u nog vragen?

Neemt u dan contact op met het bestuur van de Gerardus Bedevaart Groep, gerardusbedevaartoverdinkel@live.nl. We hopen dat er veel pelgrims naar

Overdinkel komen om samen met ons het feest van onze patroonheilige te vieren.

DOORDEWEEKSE VIERINGEN

DAG	TIJD	WAAR		VIERING	VOORGANGER
dinsdag 18 augustus 2026	19.00 uur	Sacristie	Baak	Eucharistie	H. Scheve
woensdag 19 augustus 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	WCV	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
donderdag 20 augustus 2026	19.00 uur	De Bleijke	Hengelo	Eucharistie	H. Scheve
	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	Eucharistie	H. Zemann
woensdag 26 augustus 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Samenkomst	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Zemann
donderdag 27 augustus 2026	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	Eucharistie	H. Scheve
woensdag 2 september 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Eucharistie	H. Zemann
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
donderdag 3 september 2026	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Eucharistie	H. Scheve
	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	Eucharistie	J. Baneke
dinsdag 8 september 2026	10.00 uur	IJsselflat	Zutphen	Eucharistie	H. Zemann
woensdag 9 september 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Samenkomst	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
donderdag 10 september 2026	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopneming	Borculo	Eucharistie	H. Zemann
dinsdag 15 september 2026	19.00 uur	Sacristie	Baak	WCV	A. Bos
woensdag 16 september 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	WCV	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Zemann
donderdag 17 september 2026	19.00 uur	De Bleijke	Hengelo	WCV	G. Spekkink
	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	Eucharistie	H. Scheve
woensdag 23 september 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Samenkomst	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
donderdag 24 september 2026	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Ruurlo	Eucharistie	H. Scheve
vrijdag 25 september 2026	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopneming	Joppe	Eucharistie	H. Zemann
woensdag 30 september 2026	9.30 uur	Andreashuis	Brummen	Taizé viering	werkgroep
	9.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
donderdag 1 oktober 2026	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Eucharistie	H. Zemann
	19.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	Eucharistie	H. Scheve

LEGENDA: WCV: Woord- en Communieviering Oec.viering: Oecumenische viering

WEEKENDVIERINGEN

DAG	TIJD	WAAR		VIERING	VOORGANGER
zaterdag 15 augustus 2026	19.30 uur	Veldkapel	Baak	Oogstdankviering	G. Oude Groen
Maria Tenhemelopneming	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
	17.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werggroep
zondag 16 augustus 2026	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopneming	Joppe	WCV	G. Oude Groen
20 ^e zondag door het jaar	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenburg	WCV	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Lochem	WCV	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
	16.30 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Vespers	Gregoriaans Getijdenkoor
zondag 23 augustus 2026	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenburg	Eucharistie	H. Scheve
21 ^e zondag door het jaar	10.00 uur	Gudulakerk	Lochem	Oec. viering	werggroep
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	Oec. viering	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
zondag 30 augustus 2026	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Parochiële Startviering	pastoraal team en emeriti
22 ^e zondag door het jaar					
zondag 6 september 2026	9.30 uur	VGH Banninkstraat	Hengelo	Gebedsviering	werggroep
23 ^e zondag door het jaar	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	WCV	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenburg	WCV	G. Spekkink
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve
zondag 13 september 2026	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Drempt	WCV	werggroep
24 ^e zondag door het jaar	10.00 uur	O.L.V. Tenhemelopneming	Joppe	WCV	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenburg	WCV	werggroep
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Eucharistie	H. Scheve
	10.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werggroep
	10.00 uur	Christus Koningkerk	Vorden	Oec. viering	werggroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	J. Baneke
zaterdag 19 september 2026	17.00 uur	H. Willibrordkerk	Vierakker	WCV	werggroep
zondag 20 september 2026	10.00 uur	Pancratiuskerk	Brummen	Oec. viering	werggroep
25 ^e zondag door het jaar	10.00 uur	Remigiuskerk	Hengelo	Oec. viering	G. Spekkink

LEGENDA: WCV: Woord- en Communieviering Oec.viering: Oecumenische viering

DAG	TIJD	WAAR		VIERING	VOORGANGER
Begin Vredesweek	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	Oec. viering	werkgroep
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	Familieviering 35 jr. Marinata	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	EHC presentatieviering	H. Zemann
zaterdag 26 september 2026	19.00 uur	VGH Banninkstraat	Hengelo	Noaberviering	G. Spekkink
zondag 27 september 2026	10.00 uur	Hervormde Kerk	Almen	Oec. viering	werkgroep
	10.00 uur	Gudulakerk	Lochem	Interreligieuze viering	werkgroep
zondag 27 september 2026	10.00 uur	Christus Koningkerk	Vorden	Laatste viering	Pastoraal Team en emeriti
26e zondag door het jaar					
zondag 4 oktober 2026	9.30 uur	VGH Banninkstraat	Hengelo	Gebedsviering	werkgroep
27e zondag door het jaar	9.30 uur	H. Willibrordkerk	Steenderen	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Keijenborg	Eucharistie	H. Zemann
	10.00 uur	H. Josephkerk	Lochem	WCV	werkgroep
	10.00 uur	H. Johannes de Doperkerk	Zutphen	Eucharistie	H. Scheve

LEGENDA: WCV: Woord- en Communieviering Oec.viering: Oecumenische viering * is nog niet bekend

Aanbidding H. Sacrament en biechtgelegenheid

Zutphen: H. Johannes de Doper Kerk
Elke vrijdag van 15.00 tot 15.45 uur is er Aanbidding.
Biechtgelegenheid op eerste vrijdag van de maand.

Vieren via internet

U kunt de vieringen beluisteren via het internet: www.12apostelen.nl.
Klikken op het groene blok 'Vieringen'.
Vervolgens klikken op het icoontje 'wereldbol met koptelefoon'.

Beeldopname in Zutphen

Voor een viering met beeld en geluid, kiest u voor 'kerkdienstgemist Zutphen'. Op zondagmorgen kunt u om 10.00 uur direct meekijken door op de >-toets in het midden van de cirkel in de afbeelding te drukken.

Lezingen in de weekendvieringen

Datum Eerste Lezing

21 juni Jeremia 20,10-13
28 juni 2 Koningen 4,8-11.14-16a
05 juli Zacharias 9,9-10
12 juli Jesaja 55,10-11
19 juli Wijsheid 12,13.16-19
26 juli 1 Koningen 3,5.7-12
02 aug. Jesaja 55,1-3
09 aug. 1 Koningen 19,9a.11-13a
15 aug. Openbaring 11,19a;12,1-6a.10ab
16 aug. Jesaja 56,1.6-7

Tweede Lezing

Romeinen 5,12-15
Romeinen 6,3-4.8-11
Romeinen 8,9.11-13
Romeinen 8,18-23
Romeinen 8,26-27
Romeinen 8,28-30
Romeinen 8,35.37-39
Romeinen 9,1-5
1 Korintiërs 15,20-26
Romeinen 11,13-15.29-32

Evangelie

Matteüs 10,26-23
Matteüs 10,37-42
Matteüs 11,25,30
Matteüs 13,1-23
Matteüs 13,24-43
Matteüs 13,44-52
Matteüs 14,13-21
Matteüs 14,22-33
Lucas 1,39-56
Matteüs 15,21-28

ParochiePost is de digitale nieuwsbrief van de parochie HH. Twaalf Apostelen. In deze nieuwsbrief vindt u korte berichten die via een link op de website verder gelezen kunnen worden. *ParochiePost* verschijnt minimaal eens per twee weken of zoveel vaker als nodig is. Wilt u ook *ParochiePost* ontvangen? Stuur dan een mailbericht naar communicatie@12apostelen.nl

Colofon

Redactie

Hans Limbeek Magda van Ommen
Gerrit te Vaarwerk Maria Schotman

Onderweg verschijnt 7 x per jaar

De parochie heeft een ANBI-status.
Bankrek.nr.: NL97RABO0155113046
Ook voor uw bijdrage aan
Onderweg.

Internet: www.12apostelen.nl
E-mail: redactie@12apostelen.nl
Vormgeving: Repro Design, Deventer
Druk: HelloPrint Connect

Bestuur parochie HH. Twaalf Apostelen

Voorzitter

H.J.M. (Harrold) Zemann, pastoor

Vice-voorzitter **Vacature**

Secretaris

**Mevr. C.A.L.S. (Ineke) Peterse-
Giesen**

Penningmeester **Vacature**

Lid, portefeuille gebouwen en begraafplaatsen

Dhr. Th.C.M. (Tom) Schenk

Lid, portefeuille communicatie **Vacature**

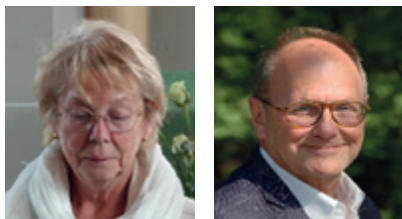
Lid, portefeuille personeels- en vrijwilligersbeleid
Vacature

Secretariaat parochie

**Mieke Degen, Petra Hulman
en Magda van Ommen**

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen;
tel.: 0575 711310;
dinsdag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur
e-mail: secretariaat@12apostelen.nl

Vertrouwenspersonen

**Gerry Spekkink en Willem
Achtereekte** kunnen door
medewerkers en vrijwillers worden
geraadpleegd bij ongewenste
omgangsvormen binnen de parochie.
e-mail:
vertrouwenspersoon@12apostelen.nl

Contactgegevens parochie HH. Twaalf Apostelen

Pastoraal team

H.J.M. (Harrold) Zemann, pastoor
e-mail: h.zemann@12apostelen.nl

Diaken A.J.M. (Anton) Bos
tel.: 06 44902208
e-mail: a.bos@12apostelen.nl

Diaken G.G.M. (Günther) Oude Groen
Telefonisch spreekuur voor zieken en ouderen:
dinsdag 18.30-19.30 uur, tel.: 0545 272320
e-mail: g.oudegroen@12apostelen.nl

G.J.A.M. (Gerry) Spekkink-Beunk
parochiemedewerker, tel.: 06 47153610
e-mail: g.spekkink@12apostelen.nl

Contactgegevens geloofsgemeenschappen

De contactgegevens van de geloofsgemeenschappen
kunt u vinden op de betreffende locatiepagina's
vanaf pagina 16.

Aandacht voor

Vredesweek 2026

De Week van de Vrede 2026 vindt plaats van 19 tot en met 27 september. Tijdens deze landelijke actieweek van organisatie PAX Vredesweek worden door het hele land lokale activiteiten georganiseerd die in het teken staan van verbinding, vrede en rechtvaardigheid. De week valt traditioneel rondom de Internationale Dag van de Vrede (21 september). Kijk op de website <https://paxvoorvrede.nl/> van Pax voor Vrede voor meer informatie over het thema en lokale initiatieven in de buurt.

Vrede is meer dan de afwezigheid van oorlog en hoe dit eruit ziet en tot stand komt, gaat iedereen aan. Daarom organiseert PAX al meer dan 50 jaar de Vredesweek. In het hele land worden honderden activiteiten georganiseerd: van filmavonden tot theater, van maaltijden tot masterclasses, en van interreligieuze bijeenkomsten tot debatten. Al die lokale activiteiten komen samen in één nationale Vredesweek.

Ook in 2026 is het thema van de Vredesweek: 'Niets doen is geen optie.' Wanneer we geconfronteerd worden met onrecht en uitsluiting kunnen we niet wegstappen. We moeten actief verbinding zoeken, bruggen bouwen en mensen erkennen in hun volledige menselijkheid. Want vrede vraagt om actie: dus maak, bouw, pleit, doe, eis vrede. Dus stel jezelf en anderen de vraag 'Wat doe jij?' voor vrede. Zo laten we met de Vredesweek zien dat er ondanks alle berichten over oorlogen, vluchtelingen en groeiende polarisatie, ook heel veel mensen zijn die verlangen naar vrede en verbinding en zich daar dagelijks voor inzetten. Ongezien gebeuren er allerlei bijzondere en mooie dingen. Niet groot en onmogelijk, maar klein en dichtbij.

Eerste Heilige Communie

De voorbereidingen gaan van start

Op donderdag 3 september 2026 (aanvang 20.00 uur) is de eerste ouderavond voor de ouders van de kinderen die zijn opgegeven voor de Eerste Heilige Communie. De ouderavond vindt plaats in de parochiezaal van de H. Josephkerk, Nieuweweg 18 in Lochem.

Op deze ouderavond wordt uitleg gegeven over de voorbereidingen. Het project 'Blijf dit doen' en een aantal andere zaken worden toegelicht. Samen met pastoor Harrold Zemann gaan de ouders in gesprek over de Eerste Heilige Communie. Ook worden er werkgroepen samengesteld en afspraken gemaakt.

Als u nog twijfelt over deelname van uw kind en als u meer informatie zou willen ontvangen, dan bent u van harte welkom op de deze ouderavond. In dat geval kunt u zich per e-mail aanmelden bij het parochiesecretariaat: secretariaat@12apostelen.nl

De eerste bijeenkomst voor de kinderen is op zondag 6 september. Op zondag 18 oktober vieren we dan het feest van de Eerste Heilige Communie. We wensen ouders en kinderen een goede voorbereiding toe.

Werggroep Eerste Heilige Communievoorbereiding,
Carmen, Diana, Francis en Silvia

Gezinszondagen

Zoek je als gezin

- ✓ verdieping in het geloof
- ✓ een betekenisvolle gemeenschap
- ✓ een moment van rust en bezinning
- ✓ gezelligheid en ontmoeting
- ✓ vreugdevolle geloofservaring

kom dan naar de gezellige Gezinszondagen. Deze bieden voor ouders en kinderen een thuis om gevoed te worden in geloof en dat met elkaar te vieren.

GEZINSZONDAG

De Gezinszondagen worden georganiseerd door de parochie Maria Laetitia.

Elke tweede zondag van de maand hebben ouders en kinderen de gelegenheid om in de Paskerk (Prins Hendrikstraat 36, Doetinchem) hun katholieke geloof te voeden, te vieren en te delen met andere gezinnen.

Alle Gezinszondagen kennen het volgende programma.

09.30 uur	Catechese per leeftijdsgroep
10.30 uur	Pauze
11.00 uur	Eucharistieviering
12.00 uur	Koffie, thee of limonade met een lekkere hap

Dit kalenderjaar zijn er nog Gezinszondagen op

- 13 september
- 11 oktober
- 8 november

H. Martinus - Baak

pastoriebaak@outlook.com

Opgave gebedsintenties: per mail: pastoriebaak@outlook.com

of bij Bennie Stapelbroek: tel. 06 30776769;

mail bennie.stapelbroek@gmail.com.

Rekeningnr.: NL96RABO0304501697

Redactie: pastoriebaak@outlook.com

Postadres: Parochiesecretariaat

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen

Locatieraad/pastoraatgroep

Berna Lamers, 441244; berna.lamers@gmail.com;

Arnold Wolbrink, 441206

Vieringen in Baak

Op zaterdag 15 augustus staat de Oogstdankviering gepland, deze start om 19.30 uur bij de veldkapel aan de Vordenseweg, tussen Baak en Wichmond. Het thema dit jaar is "Kwaliteit van leven". Deze 3 woorden geven een thema weer die je op verschillende manieren kunt bekijken en dit wordt in de dienst ook uitgelegd. Namens de parochie HH. Twaalf Apostelen zal diaken Oude Groen voorgaan en namens de protestantse gemeente Steenderen en Bronckhorst zal dominee Hubertien Oostdijk voorgaan. De muzikale omlijsting zal worden verzorgd door muziekvereniging Nieuw Leven.

Het is een oecumenische viering, iedereen is van harte welkom. Bij slecht weer zullen we uitwijken naar de Remigiuskerk, Dorpstraat 20 te Steenderen. Na de viering is er tijd genoeg om met elkaar te praten, onder het genot van een kop koffie en iets lekkers. Uw aanwezigheid wordt op prijs gesteld. Elke 3e dinsdag van de maand, wordt er een viering gehouden in de sacristie van de kerk om 19:00 uur. Op dinsdag 18 augustus is er een eucharistieviering gepland met pastor Scheve als voorganger. Op dinsdag 15 september is

er een woord- en communieviering met diaken Bos als voorganger. Na afloop van alle vieringen kunnen we napraten met koffie en thee met iets lekkers. U bent van harte welkom!

Familieberichten

Op 7 juni is **Henk van Leussen** overleden op de leeftijd van 86 jaar

Gebedsintentie

18/8: Henk van Leussen, Liesbeth Schooltink., Jos en Bets Hermesen-Goris, Bets Hermesen-Goris, Everdien Schut.

15/9: Henk van Leussen, Ouders van Leussen-Wolbrink, Jgt Jos Hermesen, Bets Hermesen-Goris, Everdien Schut.

Uitvaartviering

In Baak is het mogelijk om gebruik te maken van de kerk voor een uitvaartviering of condoleance. Daarvoor dient u contact op te nemen met de eigenaar van de kerk. Zie www.stmartinusbaak.nl. Wanneer u wenst kunnen we als geloofsgemeenschap Baakse liturgische attributen leveren. Daarbij kun je denken aan kaarsen met de kaarsenstandaards om de baar, wijwatervat, wierookvat met standaard. Ook de togen voor de

uitvaart acolieten hebben we bewaard. Voor de voorganger van de viering kunt u zich melden bij de achterwacht van de parochie, 06-10319638. Er mag geen communie uitgedeeld worden, het zal een woord- en gebedsdienst zijn. Tijdens de viering zijn er geen beperkingen, foto's en liederen kunnen de viering kracht bij zetten. Voor inwoners uit Baak heeft de nieuwe eigenaar een bijzonder tarief, dat is lager dan bij menig ander uitvaartcentrum.

Desgewenst kunnen de klokken luiden en kan er een gedachteniskruisje gemaakt worden dat aan het bord komt te hangen in de kapel op de begraafplaats.

**Onze Lieve Vrouw
Tenhemelopneming - Borculo**

Steenstraat 26, 7271 BP Borculo

Rekeningnummer: NL03RABO0309105439

Redactie: secretariaat@12apostelen.nl

Contactgegevens

Parochiesecretariaat:

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen

Tel.: 0575 711310 di. t/m vr. 9.00-12.00 uur

E-mail: secretariaat@12apostelen.nl

Secretariaat

Elke woensdagochtend van 10.00 uur tot 11.00 uur zijn de kosteren aanwezig en staat de koffie klaar in het KJ-gebouw. Ook de kerk is elke woensdagochtend geopend. U bent van harte welkom om even binnen te lopen om een kaarsje aan te steken en/of een kop koffie te drinken. Voor het aanvragen van gebedsintenties, vragen over vieringen of administratieve zaken kunt u contact opnemen met het secretariaat in Zutphen. De gegevens vindt u hierboven.

Vervolg Borculo

Vieringen

Op donderdag 10 september 2026 is er om 10.00 uur een eucharistieviering met het gemengd koor.

Voorganger is pastoor Harrold Zemann.

Op donderdag 8 oktober 2026 is er om 10.00 uur een eucharistieviering met het gemengd koor.

Voorganger is pastor Harry Scheve.

Gebedsintenties

10-9.: familie Pelgrum, familie Geerligs-Ottenschot, Theo en Riek Verheijen-Geerligs, Theo en Tonny Blom-Blanke, Gemma Formijne Jonkers-Veerman.

8-10: familie Pelgrum, Theo en Riek Verheijen-Geerligs, Theo en Tonny Blom-Blanke, Gemma Formijne Jonkers-Veerman.

Allerzielenviering Ruurlo en Borculo

zaterdag 31 oktober

De geloofsgemeenschappen Ruurlo en Borculo herdenken

ook dit jaar op Allerzielen weer de dierbaren die we missen.

Thema van de viering is

“Herinneringen... laten een spoor van licht na”

Koor Stemmig zal de viering verzorgen.

De viering zal dit jaar plaatsvinden

in de RK kerk Onze Lieve vrouw

Tenhemelopneming, Steenstraat 26 in

Borculo, aanvang 19.00 uur.

U kunt namen opgeven van dierbaren die u speciaal wilt herdenken.

Graag tijdig doorgeven per mail:

margriette@gmail.com

Wilt u vanuit Ruurlo meerijden naar

Borculo stuur dan een mailtje naar

info@willibrordkerkruurlo.nl

of neem contact op met Theo te Brake

06-45845422

Inzegening Baarhuisje

Op donderdag 16 juli heeft pastoor

Zemann het vernieuwde Baarhuisje

ingezegend. Een verslag hiervan met

foto's vindt u op pagina 7.

Sculptuur voor Vincent Krabbenborg

Na de inzegening van het Baarhuisje

heeft de pastoor Vincent Krabbenborg bedankt voor zijn inzet om er iets moois van te maken. Maar niet alleen voor het opknappen van het baarhuis, ook voor al het andere vrijwilligerswerk dat hij voor de geloofsgemeenschap doet. Zo is hij al jaren kosten, hij zingt bij het kerkkoor, is lid van de tuinploeg, is om de week op de woensdagochtend in het KJ gebouw, zorgt voor koffie als andere partijen de kerk of het KJ gebouw huren, zorgt voor verlichting op het kerkhof met Allerzielen, helpt met het opzetten van de kerststal, zorgt dat de klokken luiden en de kerk open is tijdens de dodenherdenking op 4 mei en is altijd bereid om diverse kleine onderhoudswerkzaamheden op te pakken. Geen vraag is teveel voor Vincent. Als dank hiervoor kreeg hij uit handen van pastoor Zemmann een sculptuur met oorkonde.

H. Andreas - Brummen

Andreashuis

Tuinstraat 63 A, 6971 BH Brummen, tel. 0575-561403

rkandreasparochie1900@kpnmail.nl

Secretariaat: woensdag: 09.00 - 12.00 uur

Rekeningnr.: NL40RABO0311000541

Redactie: liaschafer@hetnet.nl

Locatieraad

Harrie Winckels, voorzitter, secretaris, 0575-561403

Laurens Mul, penningmeester

Johan Waanders, gebouwen, 0575-562615

Andreashuis

U bent van harte welkom bij de vieringen en ontmoetingen op woensdagmorgen vanaf 9.30 uur. Twee keer per maand is er een viering en op de woensdagochtenden dat er geen viering is, laten we aan het koffie drinken een gebed en de lezingen van die dag voorafgaan.

Ook is het secretariaat elke woensdag van 9.00 u. tot 12.00 u. open en telefonisch

bereikbaar. Altijd bereikbaar via de mail: rkandreasparochie1900@kpnmail.nl

Vieringen

Zie voor de woensdagmorgen vieringen en bijeenkomsten de pagina doordeweekse vieringen De weekendvieringen staan in het vieringschema.

De weekendvieringen zijn ook nog steeds te volgen via internet: www.12apostelen.nl

Klikken op het groene blok: “Vieringen” en vervolgens op het icoontje “wereldbol met koptelefoon”. Kies voor “Kerkdienst gemist Zutphen”. Op zondagmorgen 10.00 uur kunt u direct meekijken door op de > toets in het midden van de cirkel in de afbeelding te drukken. Voor het bekijken van oudere opnames, klikt u in de kalender bij de gewenste datum.

Intenties

19-08: Overleden fam. Brouwer de Bruin, Overleden ouders Span-Gudden, Overleden ouders Wilbrink-Peters, Jan Uiterweerd, Hennie Uiterweerd-Westhoff, Wil Engelhard, Lenie Vrugink-Schoenaker.

02-09: Willemien Willemsen, Mientje Brouwer, Marietje Smeenk-Besselink, Arie Brouwer, Riky Peters-Leerkes, Ton Hendriks, Marie Gerritsen-Schimmelpennink, Pastor Kees Pannekoek.

Vervolg Brummen

16-09: Overleden fam. Brouwer de Bruin, Wil Engelhard, Carin Timmerman, Lenie Vrugink-Schoenaker.

07-10: Willemien Willemsen, Mientje Brouwer, Marietje Smeenk-Besselink, Jan Uiterweerd, Hennie Uiterweerd-Westhoff, Arie Brouwer, Riky Peters-Leerkes, Ton Hendriks, Marie Gerritsen-Schimmelpennink, Pastor Kees Pannekoek

Het Andreaskoor

Woensdag 26 augustus beginnen we weer de repetities de avond 19.00 uur in het Andreashuis, voor de vieringen in september.

Woensdag 2 september zingt het Andreaskoor in de eucharistieviering met pastoor H. Zemann in het Andreashuis.

Zondag 20 september zingt het Andreaskoor met de cantorij in de oecumenische vredesviering in de Pancratiuskerk

Woensdag 30 september zingt het Andreaskoor in een Taizé viering met een eigen voorganger in het Andreashuis, Met vriendelijke groeten van Cisca

Bericht van overlijden:

Op woensdag 24 juni is onze kerkhof-vrijwilliger **Bert Peters** overleden. Bert was al een aantal jaren een trouwe, betrokken en behulpzame vrijwilliger. Niet alleen tijdens de zaterdagse klusochtenden konden we altijd op hem rekenen, ook tussendoor stond hij klaar wanneer dat nodig was. Vaak bood hij uit zichzelf zijn hulp aan bij onverwachte klussen. Toen de pomp defect was, had Bert deze alweer gerepareerd voordat er überhaupt actie ondernomen kon worden. Ook bij de dakgoot en regenpijp van het columbarium stak hij, zonder dat het gevraagd werd, direct de handen uit de mouwen.

Met Bert verliezen we een bevlogen en zeer gewaardeerde vrijwilliger. Maar bovenal verliezen we een warme, zorgzame man met het hart op de juiste plaats.

We zullen hem enorm missen.

Rust zacht, Bert.

*Jolanda Jansen - Peters
Beheerder en administrateur
RK kerkhof Brummen*

Diaken Anton Bos loopt zijn 27e Nijmeegse vierdaagse

Vorig jaar kon hij niet lopen vanwege zijn gezondheid, maar dit jaar ging het weer. Geen 40 km maar 30. En totaal voor de 27e keer. Een hele prestatie. Op de foto een trotse Anton met naast zich Maria Schotman uit Steenderen. Ze kwamen elkaar bij de finish tegen. Maria liep voor de 4e keer.

H. Willibrord - Drempt

Zomerweg 19, 6996 DD Drempt.
Secretariaat: Hoefkensestraat 12, 6996 DS Drempt
locatieraaddrempt@gmail.com, 0313 479294
Opgave gebedsintenties:
rk.drempt.gebedsintentie@gmail.com
Rekeningnr.: NL25RABO0304500259
Redactie: redactie.willibrord.drempt@gmail.com

Locatieraad /pastoraatgroep

Ingrid Stortelder-Spigt, 0313 479294
Henrie Bremer, secretaris
Fons Janssen, penningmeester
Peter Hammink

Vieringen in Drempt

In Drempt is er één keer per maand een viering in het weekend op zondag om 10.00 uur en een viering op donderdagavond om 19.00 uur.

Na afloop van alle vieringen bent u van harte uitgenodigd om samen na te praten onder het genot van koffie of thee.

Vieringen in de komende periode:

- Donderdag 3 september, 19.00 uur – Eucharistieviering, voorganger: Pastor J. Baneke
- Zondag 13 september, 10.00 uur – WCV, voorganger: Trees Offenbergh
- Donderdag 1 oktober, 19.00 uur – Eucharistieviering, voorganger: Pastor H. Scheve

Familieberichten

Overleden:

Op 31 mei overleed **Anna (Annie) Nendels – Bremer**, weduwe van Adriaan Nendels, in de leeftijd van 84 jaar. De uitvaart heeft in besloten kring plaatsgevonden.

Op 2 juli overleed, in de leeftijd van 85 jaar, **Johannes Willibrordus Jozef (Jan) Gerretsen**, weduwnaar van José Gerretsen – Boerkamp. Op vrijdag 10 juli hebben wij in onze H. Willibrordkerk afscheid van hem genomen. Aansluitend is hij begraven op de begraafplaats.

Wij wensen beide families veel sterkte toe bij dit verlies en bidden dat Annie en Jan mogen rusten in vrede.

In herinnering Jan Gerretsen

* 07-03-1941 † 02-07-2026

Op 10 juli hebben we afscheid genomen van Jan Gerretsen, enkele maanden na het overlijden van zijn vrouw José. Jan heeft zich zowel voor als achter de schermen ontzettend ingezet voor onze kerk en geloofsgemeenschap. Meer dan 50 jaar heeft Jan dit gedaan. Zowel bestuurlijk, maar ook als voorganger in woord- en communievieringen, het parochieblad, contactpersoon bij overlijden, maken van boekjes, afstemmen van liederen met zijn zus Anny, avondwakes en uitvaarten, herdenken van de overledenen met Allerzielen en plaatsen van de verlichting op het kerkhof daarvoor en ongetwijfeld meer. Ook het grasmaaien om de pastorie en achter de kerk heeft Jan jarenlang gedaan met zijn zitmaaier. Hij was in feite bijna een vervangend pastoor voor ons hier in Drempt. Het plaatje werd bijna compleet toen Jan en José tijdelijk op de pastorie kwamen wonen, in afwachting van de oplevering van hun appartement in Doesburg. Ook daar pakte Jan direct allerlei werkzaamheden op. Zo verbeterde hij onder meer het terras en het sanitair, ondanks dat het slechts een tijdelijke

Vervolg Drempt op pagina 19

Vervolg Drempt

woonplek was. Velen zouden dat niet hebben gedaan, Jan wel.

We zijn erg dankbaar dat we de afscheidsdienst van Jan in zijn eigen vertrouwde en geliefde kerk hebben kunnen houden en dat ook José vanuit deze kerk een paar maanden geleden is begraven.

Naast het werk voor de kerk heeft Jan zich ook ingezet voor de lagere school hier in Achter-Drempt in het schoolbestuur, de ponyvereniging en later ook voor de KBO, de katholieke bond van ouderen. Daarnaast had hij ook nog een boerderij en een gezin. Hoe kreeg hij het allemaal voor elkaar? Het kenmerkt de generatie van de wederopbouw, die werklust en gedrevenheid. Ook José heeft dit alles mogelijk gemaakt, want ze waren elkaars steun en toeverlaat.

Helaas hebben Jan en José niet lang kunnen genieten van hun mooie appartement door de zwakke gezondheid van José en helaas ook die van Jan.

Zoals pastor Scheve ook tijdens de uitvaartdienst benoemde, heeft Jan als vrijwilliger ongelooflijk veel betekend voor deze kerk en voor andere organisaties. Voor zijn inzet ontving hij een pauselijke onderscheiding. Bij zijn afscheid als voorganger, op 21 september vorig jaar, werd hij bovendien onderscheiden met de sculptuur van de parochie H.H. Twaalf Apostelen als blijk van waardering voor zijn grote inzet.

Het blijft jammer dat Jan nooit een koninklijke onderscheiding heeft ontvangen voor zijn buitengewone verdiensten voor de samenleving. Als iemand deze had verdiend, dan was het Jan wel. Laten we hem vooral blijven

herinneren als een mens die zich met hart en ziel inzette voor zijn kerk, zijn dorp en de mensen om hem heen.

Kopij

Sluitingsdatum kopij: vrijdag 4 september 2026
redactie.willibrord.drempt@gmail.com

H. Willibrord - Hengelo

info@willibrordhengelo.nl; www.willibrordhengelo.nl

Rekeningnr.: NL12RABO0121301346

NL82RABO0119538857 (geloofsbijdragen);

Redactie: hwa.roes@gmail.com

Postadres:

Parochiesecretariaat

Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen

E-mail: secretariaat@12apostelen.nl

Contactgroep

Marian Zaarbelink, 06 1014 7854, Jan Claver, 06 2334 8923.

Vakantie en ontmoetingen

Vakantie is voor veel mensen een tijd van rust, afstand nemen van het gewone ritme en ruimte maken voor wat anders. Even geen agenda vol verplichtingen, geen haast van alledag. Juist in die rust ontstaat vaak ruimte voor ontmoeting. Ontmoetingen kunnen klein en eenvoudig zijn. Een gesprek op de camping. Een vriendelijke groet tijdens een wandeling. Een onverwachte ontmoeting met een oude bekende. Soms is één kort gesprek genoeg om je dag kleur te geven. We merken dan hoe belangrijk het is om werkelijk aandacht voor elkaar te hebben. In de Bijbel zien we hoe ontmoetingen levens kunnen veranderen. Jezus was voortdurend onderweg en nam altijd tijd voor mensen. Hij ontmoette vissers, zieken, kinderen, tollenaars en vreemdelingen. Opvallend is dat Hij niet alleen sprak, maar vooral zag. Hij zag de mens achter het verhaal. En juist daardoor

voelden mensen zich gekend en geliefd. Ook in onze vakantie kunnen we oefenen in dat kijken. Niet alleen naar mooie landschappen of bezienswaardigheden, maar ook naar de mensen om ons heen. Naar degene die alleen reist. Naar de buurman die thuisblijft. Naar ouderen voor wie de zomer soms stil en eenzaam is. Vakantie hoeft niet alleen reizen te betekenen. Ook thuis kunnen we rust vinden en ruimte scheppen voor ontmoeting. Misschien door iemand uit te nodigen voor koffie, een kaartje te sturen of even langs te gaan. Elke echte ontmoeting kan iets van Gods aanwezigheid laten zien. Waar mensen elkaar oprecht zien, luisteren en bemoedigen, daar gebeurt iets heiligs. Moge deze vakantietijd ons helpen om niet alleen uit te rusten, maar ook om met open ogen en een open hart de ander te ontmoeten. Want in de ontmoeting met de ander kan ook God ons tegemoet komen.

Wat gebeurd is en wat komt

In deze periode heb ik een ontmoeting gehad met een parochiaan in de Mariakapel, die daar toevallig ook was. We hebben gesproken over de tijd van nu. Nu de banken niet meer op hun plek staan. Dat je nu heel anders tegen de ruimte aankijkt. En dat de Mariakapel voor steeds meer mensen haar waarde heeft om zelf tot bezinning te komen en onderlinge contacten te leggen. De missionaire parochie krijgt ook hier ter plaatse vorm. De maandelijkse viering in de Banninkstraat en het koffie drinken op donderdagmorgen zijn daar voorbeelden van. Missionair is het nieuwe woord voor de toekomst van de kerk. Bidden – Zingen – en Verbondenheid op gezette tijden met elkaar.

Paaskaars

Voor de Paaskaars van 2025 is geen reactie binnengekomen. We zullen deze van tijd tot tijd laten branden in de Mariakapel.

Bedevaart naar Lourdes

In april/mei is vanuit de parochie de bedevaart naar Lourdes geweest. In de vorige Onderweg stond een foto. Een bekende parochiaan van onze geloofsgemeenschap was hier ook bij. In het landelijk kerkblad "Op Tocht" was er ook een hele reportage van gemaakt, een exemplaar ligt in de Mariakapel.

Vervolg Hengelo op pagina 20

Vervolg Hengelo

Geplande diensten

Het schema voor de diensten voor de tweede helft van 2026 is binnen en zal regelmatig komen te staan in de *Onderweg*. De werkgroepen hebben hun schema ontvangen.

Ideeën voor de Willibrordkerk.

Deze keer zaten er weer enkele suggesties in de bruine bus. Deze zijn bezorgd bij een van de eigenaren.

Kerkelijke gebeurtenissen

29 juni: Feestdag Petrus en Paulus.
30 augustus: Parochiële startviering in Zutphen. Aanvang 10.00 uur. Zie elders in deze *Onderweg*.

Vredesweek

De vredesweek is van 19 tot 28 september met om 10.00 uur een Oecumenische

viering in de Remigiuskerk hier in Hengelo.

Contactpersoon Jan Claver

Familieberichten

Overleden Frans Wiggers, oud 82 jaar

Op 12 juni is **Frans Wiggers** overleden. Hij woonde vroeger in Kranenburg. Zijn uitvaart gebeurde vanuit Hengelo (Ons Huis)

Voorganger was Mw. Gerry Spekkink. Zijn uitvaart en crematie heeft plaatsgevonden op 20 juni jl. Dat hij moge rusten in vrede bij Onze Heer.

Overleden Felix Takkenkamp, oud 78 jaar

Op 24 juni is overleden **Felix, Jacobus, Maria Takkenkamp**. De familie deelt intens verdriet, maar met grote dankbaarheid voor wie hij was en wat hij voor hen heeft betekend. Op woensdag 1 juli vond het afscheid plaats.

Hij werd in kleine familiekring naar zijn laatste rustplaats op de R.K. Begraafplaats aan de Zelhemseweg gebracht.

Dat hij moge rusten in vrede.

Overleden Angelique Hoefsloot, oud 92 jaar

Op 28 juni is overleden **Angelique Hoefsloot** in de leeftijd van 92 jaar. Haar uitvaart vond plaats in onze oude Willibrordkerk.

Dat zij moge rusten in vrede bij onze Heer.

Overleden Hermanus Jozefus Gosselink, oud 86 jaar

Herman Gosselink is op 29 juni overleden. De familie geeft aan bedroefd maar ook dankbaar te zijn voor wat hij voor hen heeft betekend. Hij is in zijn slaap rustig overleden.

De crematie heeft in besloten kring plaatsgevonden.

Moge hij rusten in vrede bij onze Heer.

Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming Joppe

Joppelaan 71 a, 7215 AD Joppe; 0575-494221;
rkkerkjoppe@hetnet.nl; www.rkkerkjoppe.nl
Secretariaat: woensdag 9.30-11.30 uur.
Rekeningnr.: NL82RABO0322303001;
Redactie: willie.lenselink@planet.nl

Locatieraad Elsje August de Meijer, vz. 0575-431401;
Marijke Heeren, secr. 0570-542000; Jan Roes, pm.
0575-490711; Ton Demmers, geb. 0575-491212.

Pastoraatgroep Bertus Haarman, 0573-432407; Germaine Wijnands, 06-53227452, Anne Wijffels, 0575-490752;
Lenneke Groenevelt, 0575-846657.

vragen wij u contact op te nemen met:
Puck Vork 06-33377632 of Janny Engelsman 0575 490434

P.S. Voor een volgende koffieochtend zijn wij op zoek naar iemand die een boeiend verhaal kan vertellen over een mooi en interessant onderwerp. Misschien een reisverslag, herinneringen aan uw arbeidsverleden, een bijzondere hobby of een andere interessante ervaring. Kent u iemand die hierover zou willen vertellen, of wilt u zelf iets delen tijdens een komende koffieochtend? Dan horen wij dat graag!

Zo blijft onze koffieochtend inspirerend, gezellig en afwisselend voor iedereen.

Familieberichten

In de Heer overleden: **Paulus Jozef Bernardus Wolbert** op de leeftijd van 87 jaar; **Charles Verbruggen** op de leeftijd van 91 jaar; **Gerhardus Johannes Hafkamp** op de leeftijd van 94 jaar.

Koffie-ochtend in de pastorie

9 september 2026

In de zomermaanden hebben wij geen koffieochtenden gepland. Na de vakantie vindt de eerstvolgende koffieochtend plaats op woensdag 9 september. Voor deze ochtend hebben wij pastoor Harrold Zemmann uitgenodigd. Hij zal iets vertellen over zichzelf, zodat we nader met hem kunnen kennismaken. Ook zal hij

ingaan op zijn werk in de twee parochies waar hij sinds kort werkzaam is. Zoals altijd belooft het weer een interessante en gezellige ochtend te worden. Iedereen is van harte welkom van 10.00 tot 12.00 uur.

Wij stellen het op prijs als u ons laat weten of u aanwezig zult zijn. Ook wanneer u graag opgehaald wilt worden,

Patronesfeest Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming

In de rooms-katholieke kerk wordt het feest van Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming jaarlijks gevierd op 15 augustus. In de Joppekerk vierten wij ons patronesfeest op zondag 16 augustus. De viering begint om 10 uur. Tijdens deze viering zal diaken Günther Oude Groen

voorgaan in een gezongen woord- en communieviering. Na afloop van de viering is er een brunch voor alle vrijwilligers. Wij hopen velen van u te mogen begroeten bij deze feestelijke viering.

Vervolg Joppe

Startviering 30 augustus

Op zondag 30 augustus vindt de jaarlijkse startviering plaats in de Sint Jan te Zutphen. Ook de geloofsgemeenschap van Joppe levert hieraan haar bijdrage. In verband met deze gezamenlijke viering is er die dag geen viering in Joppe. Het kerkportaal blijft geopend voor een

bezoekje aan Maria, een moment van stilte, gebed of het aansteken van een kaarsje.

Van harte welkom. ♥

Oecumenische viering Vredesweek te Almen

Op zondag 20 september a.s. vindt

in de kerk van Almen, gelegen aan de Dorpstraat, een oecumenische viering plaats ter gelegenheid van de start van de Vredesweek. De viering begint om 10.00 uur. Iedereen is van harte welkom. Ook vanuit Joppe wordt aan deze viering een bijdrage geleverd.

H. Johannes de Doper - Keijenborg

Kerkstraat 7, 7256 AR Keijenborg; 0575-461314,
Secretariaat: donderdag 10.30-11.00 uur
Rekeningnr.: NL85RABO0125501102 (algemeen)
NL25RABO0125502958 (gezinsbijdrage Keijenborg)
NL97RABO0374716390 (gezinsbijdrage Zelhem)
Redactie: hannieankersmit@hotmail.com
Gezinsbijdrage/kerkbalans: C. Gerritsen 06-10065324

Locatieraad/pastoraatgroep

Rob Besselink, 462882; Hans Limbeek, 0314-641546,
Dini Nijenhuis, 06-40594236;
Annie Stapelbroek, 0314-641477

Bereikbaarheid Sint Jan de Doper

Het parochiesecretariaat is geopend op donderdagmorgen van 10.30 tot 11.00 uur. Telefoon 0575-461314.

Voor spoedgevallen bij een overlijden of spoedbediening belt u de parochiewacht. Telefoon 06 10 31 96 38.

Contactpersoon voor Zelhem: De heer J. Waalderbos, Zonnebloemstraat 43, 7021 ZA Zelhem, tel. 0314-623809

Stichting R.K. Begraafplaats Keijenborg

Contactpersoon: Mevr. J. Lamers
tel. 0575 - 464162 email :
begraafplaatskeijenborg@hotmail.com;
website www.begraafplaatskeijenborg.nl

De geldende tarieven kunt u vinden op de website onder 'Tarieven'

Parochiële Caritas Instelling

Secretariaat: Fons Lamers,
Kroezerijweg 8, 7256 KR Keijenborg

Kerkdienst gemist

Alle vieringen, ook vanuit Zutphen, zijn te beluisteren via kerkdienstgemist (v/h kerkradio):

www.12apostelen.nl/locatie-Keijenborg

Iets doen is een Optie

Op zondag 20 september vindt in de H. Johannes de Doper Kerk, Keijenborg, een Oecumenische viering plaats.

Deze viering staat in het teken van de vredesweek en heeft als thema: 'Iets doen is een Optie'. Wereldwijd zijn er conflicten. Denk hierbij aan de oorlog in Oekraïne, de situatie in het Midden Oosten, het bloedige conflict in Soedan en de conflicten in Afrika. De roep om verandering en een oplossing is groot. Er zijn vele manieren om bij te dragen aan een wereld vol vrede. Ook jij kunt in je dagelijks leven een bijdrage leveren door vrede na te streven. Een wereld van vrede is van ons allemaal en niet alleen van de regeringsleiders.

Wij zien u graag op zondag 20 september om 10:00 in de H. Johannes de Doper kerk, Keijenborg.

Oecumenische werkgroep
Halle - Zelhem - Keijenborg

Bezoekersgroep Keijenborg, Zelhem

Voor veel mensen is een goed gesprek balsem voor de ziel. Ook binnen onze geloofsgemeenschap is een goed gesprek mogelijk. Mensen die graag eens zouden willen praten met iemand uit onze bezoekersgroep kunnen contact opnemen met Ria Boers. Ook mensen die namens de bezoekersgroep zelf (alleen of met zijn tweeën) mensen zouden willen bezoeken kunnen contact met haar opnemen. Schroom niet, trek aan de bel! (Ria Boers, telefoon: 0575-461938 mail: riaboers@upcmail.nl)

Open Monumentendagen

Op zaterdag 12 en zondag 13 september 2026 worden weer de open monumentendagen gehouden. De kerk van Keijenborg wordt die dagen opengesteld van 11.00 tot 16.00 uur. Aandachtstrekkingen zijn de muurschilderingen, gebrandschilderde ramen en sinds vorig jaar een vitrinekast met daarin spullen uit verschillende kerken die inmiddels zijn gesloten, zoals Baak, Hengelo G. en Olburgen. U bent allen van harte welkom.

Vervolg Keijenborg op pagina 22

Vervolg Keijenborg

Parochiële startviering zondag 30 augustus in Zutphen

Voor de negende keer wordt de parochiële startviering voor alle parochianen van de Twaalf Apostelen gehouden. Deze vindt plaats in de Johannes de Doper/Sint Janskerk te Zutphen.

De viering begint om 10.00 uur. Na de viering is er gelegenheid voor koffie/thee/limonade met iets lekkers. Rond 12.20 uur wordt de dag afgesloten met het welbekende parochielied. U kunt iets meebrengen voor de voedselbank. Zie ook de aankondiging in deze *Onderweg*.

Bedevaart naar Kevelaar

Dit jaar sluiten we ons aan bij de parochie Doetinchem om samen te reizen naar Kevelaar op zaterdag 12 september a.s.

Thema is **“Ruimte geven”**.

Voor informatie verwijzen wij naar het stuk in *Onderweg* nummer 5, welke is uitgekomen op 20 juni 2026 of telefonisch bij Dini Nijenhuis. Tel.nr. 06-40594236, zij zal vanuit

Keijenborg meegaan met de bedevaartsreis naar Kevelaar. Opgave kan tot 1 augustus a.s. telefonisch aan het secretariaat in Zutphen, 0575-711310 of per mail naar het secretariaat in Zutphen secretariaat@12apostelen.nl

Gezamenlijke viering in Keijenborg

van de geloofsgemeenschappen Baak, Drempt, Hengelo, Keijenborg, Olburgen en Vierakker staat gepland voor zondag 25 oktober om 10.00 uur.

Alvast noteren in uw agenda

Zaterdag 12 december 2026 –

Kerstmarkt - van 14.00 tot 17.00 uur Mocht u interesse hebben om ook deel te nemen aan de kerstmarkt, dan kunt u zich aanmelden voor 1 november a.s. per mail aan: ciska.gerritsen@outlook.com

H. Joseph - Lochem

Nieuweweg 18, 7241 ET Lochem; 0573-251457, rkkerklochem@hetnet.nl
Secretariaat: dinsdag en donderdag 8.45-11.45 uur.
Rekeningnr.: NL94RABO0336626193 (algemeen en intenties).
Rekeningnr.: NL72 RABO 0180 7992 90 (kerkbalans).
Redactie: rkkerklochem@hetnet.nl

Locatieraad Anton Schilderincx, vz., 0573-251115;
Ben Hemmer, secr., 0573-257791, Jan Janssen, pm.,
06 53219753.

Pastoraatgroep Thea van Huijstee, 0573-258442.

Uitnodiging 35 jaar Marinata Lochem

Op zondag 20 september viert koor Marinata haar 35e verjaardag. Iedereen is van harte welkom tijdens de familieviering om 10.00 uur met als thema: 'God blijft ons verrassen.' Laat je verrassen door een mooie viering met extra veel liederen. Na afloop trakteren wij op iets lekkers bij de koffie/ thee/ limonade. We hopen dat u erbij bent.

Hartelijke groet namens Marinata, Marianne Boks

Zou je het leuk vinden ons koor te komen versterken, dan ben je van harte welkom tijdens de repetitie op woensdagavond. We repeteren van 19.30 tot ongeveer 20.45 uur. Bel gerust voor meer informatie: 06-16177140.

Koorleden gezocht

Houd je van zingen, zing dan mee !

Het Gemengd Koor van de St. Josephkerk in Lochem is op zoek naar nieuwe koorleden. Als je plezier hebt in zingen

en wilt bijdragen met het koor aan de vieringen, laat dan van je horen. Het koor zingt meerstemmig en is op zoek naar sopranen, altten, tenoren en bassen. We repeteren op dinsdagavond van 19.30 tot 21.30 uur met een koffie/thee pauze om 20.30 uur. We zingen een paar keer in de maand bij de vieringen op zondag. Heb je interesse, dan horen we graag van je en ben je van harte welkom. Stuur een mail naar Ans Lans: prive@dirk-lans.nl.

Organist verrast koor, dirigent en bezoeker

De woord- en de communieviering met aandacht voor het H. Sacrament (Sacramentsdag) en waarin Dick Beltman voorging, was een mooie viering met een verrassend fenomeen.

De vieringen worden altijd opgeluisterd door onze twee koren: het gemengd koor o.l.v. Frank van der Velden en Johan Dijkman, organist of het koor Marinata o.l.v. Pauline Lansman met begeleiding van Kevin Hofs, piano en Jan Laing, gitaar.

Op de bewuste zondag van 7 juni was er iets bijzonders aan de hand. Ingewijden wisten dat onze vaste organist, Johan Dijkman, afwezig was. Voor koorleden is het een gemis dat ze geen ondersteuning krijgen van 'Bernadette', het koororgel van Pels & Van Leeuwen.

De bezoekers die naar de viering kwamen hoorden echter een pittig orgel spelen achter de zangers van het gemengd koor.

Vervolg Lochem op pagina 23

Vervolg Lochem

Wat is hier aan de hand dacht ik bij me zelf, een spelend orgel voor de begeleiding, terwijl niemand goed kon zien wie er nu achter de speeltafel zat. Zelf kwam ik er pas achter toen ik door iemand bij de statafel voor de koffie na

de viering op de schouder werd getikt. Ik keek om en zag in een flits een persoon die als een haas langs de bezoekers heen de kerk verliet via de hoofdingang. Tot mijn verbazing constateerde ik dat dat Ineke Peterse, de secretaris van ons parochiebestuur, was. Al pratend met de mensen over de viering en het bijzonder verkwikkende orgelspel, schoof Gerrit te Vaarwerk aan bij het drukke tafeltje. Hij kon mij klip en klaar vertellen hoe het een en ander was verlopen, toen we door een samenloop van omstandigheden die bewuste zondag toevallig geen organist hadden. Petra Hulman lid van het gemengd koor en werkzaam op het secretariaat van de parochie, had in alle stilte Ineke benaderd. Spontaan als Ineke altijd is,

zegde ze direct toe te willen komen om te spelen. En dat hebben we geweten en ervaren. Ze verraste iedereen, niet alleen de dirigent en de koorleden, maar ook voor de bezoekers was het bijzondere prettige orgelspel opgefallen. Het orgel speelde zoals de organiste zelve: spontaan en wervelend als de wind.

Anton Schilderinck

Meer nieuws uit Lochem vindt u op www.12apostelen.nl onder Geloofsgemeenschappen, Lochem en in de Nieuwsbrief RK Kerk Lochem. Aanmelden voor de nieuwsbrief via nieuwsbrief.rkkerklochem@kpnmail.nl

H. Willibrord - Olburgen

Olburgseweg 4; 7225 NB Olburgen, 0575-451454,
bgg 0575-452815.
Rekeningnr.: NL42RABO0148900313
Redactie: redactie@12apostelen.nl
E-mail: t.lebbink2@gmail.com

Parochieadministratie/begraafplaatsbeheerder

Thea Lebbink, 451454; t.lebbink2@gmail.com

Parochiële startviering 2026

Elk jaar starten wij ons kerkelijk werkjaar met een parochiële startviering. De startviering is dit jaar op zondag 30 augustus 2026 en niet zoals gebruikelijk op de eerste zondag van september. De startviering is dit jaar in de H. Johannes de Doperkerk in Zutphen.

H. Willibrord - Ruurlo

Groenloseweg 3; 7261 AM Ruurlo; 0573-451456;
info@willibrordkerkruurlo.nl
Rekeningnr.: NL67RABO0356750396 of
NL86INGB0002465958 (kerkbijdrage).
Redactie: info@willibrordkerkruurlo.nl
Opgave gebedsintenties bij Anny Strijker; 452652;
anny@strijkerweb.nl

Locatieraad/pastoraatgroep

Theo te Brake, pm., 453511; Harry Kasteel, 06 53729058;
Anny Strijker, 452652; Jos Rouwhorst, 453251.

Activiteiten in de St. Willibrord Ruurlo van augustus t/m oktober

Samen vieren in onze Willibrordkerk

Zondag 9 augustus en zondag 11 oktober om 10.00 uur, woord- en communieviering. Na afloop van de vieringen is er koffie en thee. Op 11 oktober met zang van het gemengd koor.
(9 augustus heeft het koor nog vakantie)

Allerzielenviering Ruurlo en Borculo

zaterdag 31 oktober

De geloofsgemeenschappen Ruurlo en Borculo herdenken ook dit jaar op Allerzielen weer de dierbaren die we missen. Thema van de viering is "Herinneringen... laten een spoor van licht na" Koor Stemmig zal de viering verzorgen. De viering zal dit jaar

plaatsvinden in de RK kerk Onze Lieve vrouw Tenhemelopneming, Steenstraat 26 in Borculo, aanvang 19.00 uur. U kunt namen opgeven van dierbaren die u speciaal wilt herdenken. Graag tijdig doorgeven per mail: margriette@gmail.com Wilt u vanuit Ruurlo meereizen naar Borculo stuur dan een mailtje naar info@willibrordkerkruurlo.nl of neem contact op met Theo te Brake tel.: 06-45845422

Seniorenmiddag

donderdag 15 oktober. Locatie de Sprankel in Ruurlo. Aanvang 14.00 uur: Alle parochianen van 75 jaar en ouder worden hier met partner of familielid voor uitgenodigd. U kunt zich hiervoor opgeven bij uw wijkcontactpersoon of bij Anny Strijker tel: 06-41569858 Of per mail anny@strijkerweb.nl **Graag vóór 25 september.** Wij hopen op een gezellige middag!

Vervolg Ruurlo op pagina 24

Vervolg Ruurlo**Op vrijdag 9 augustus is er weer mantra zingen**

met een klankschalen meditatie.

Aanvang 19.00 uur in de Willibrordkerk te Ruurlo, verzorgd door 4Inspiration.

Brede Dak maaltijd

in de Sprankel op 6 augustus, 3 september en 1 oktober. Aanmelden bij Anny Strijker, tel: 06-41569858
Aanvang maaltijden half zes, vanaf vijf uur kunt u al gezellig aanschuiven.
(Aanvangstijd 14.30 uur)

Doordeweekse vieringen pastorale team

Donderdag 27 augustus, 24 september en 22 oktober. Aanvang 10.00 uur.
Eucharistieviering met zang van het gemengd koor. Na afloop van de vieringen is er koffie en thee.

Lezing Manu Keirse "Verdriet en liefde"

Onzichtbaar lijden bespreekbaar maken!
1 november 2026 St. Willibrord kerk te Ruurlo. Aanvang 14.00 uur.
In de volgende *Onderweg* komen we met een programmaoverzicht.

H. Willibrord - Steenderen

Bronkhorsterweg 2F, 7221 AC Steenderen
Secretariaat: Azaleastraat 14, 7221 AZ Steenderen
Tel.: 0575 452101; b.g.g. 06 16066571
email: mariaschut@kpnmail.nl
Rekeningnr.: NL28RABO0148991939
Redactie: mariaschotman@gmail.com

Locatieraad Trudi van der Weijden, vz.; Trees Huis in 't Veld, pm.; Nel Verheul, secr., 472144, familie.verheul@kpnmail.nl; Willie Geurts, geb.

Pastoraatgroep Marijke Steemers, Maria Schut, secr. 452101, mariaschut@kpnmail.nl; Annie Willemsen, Maria Schotman, vz.

er met kerst weer piekfijn uitziet. Oproep: Wij zoeken mensen die op 10 december om 9.00 uur willen komen helpen met het schoonmaken van de kerk. U heeft nog even tijd om hierover na te denken. Mocht u hier voor voelen dan kunt u zich aanmelden bij Maria Schotman, 06 44338522.

Vele handen maken licht werk!

Stencilmachine: ophalen!

In het verleden drukten we zelf de maandelijkse Echo. Met de komst van het parochieblad *Onderweg* is dit niet meer nodig. Het inlegvel dat u altijd in de *Onderweg* vindt wordt in Zutphen gedrukt. De machine is overbodig geworden en staat werkloos bij Maria en Fons Schut op zolder. Mocht u interesse hebben, dan kunt u contact opnemen met Maria Schut, tel. 06 50885261. Wel graag zelf van zolder halen.

Oogstdankviering

Op zaterdag 15 augustus om 19.30 uur is de oogstdankviering bij het kapelletje aan de Wichmondseweg in Baak. Bij slecht weer wordt uitgeweken naar de protestantse kerk in Steenderen. Voorgangers zijn dominee Hubertien Oostdijk en diaken Oude Groen. Nieuw Leven zorgt voor de muzikale ondersteuning.

Kermis 11 september

Op vrijdagochtend 11 september komt de kleine schutterij een aubade brengen aan onze pastoor Zemmann. Rond 9.45 uur zijn ze bij de kerk. Er wordt door de bielemannen een versierd paaltje omgehakt en door de vaandelzwaaiers een vendelhulde gebracht. Altijd weer een leuke happening. Iedereen is welkom.

Koffie met een oortje

Op woensdag 24 juni was het thema van 'Koffie met een oortje' de bedevaart naar Lourdes. Maria Schotman had een PowerPoint gemaakt met foto's van de Bisdom reis die zij heeft meegemaakt. Er was veel belangstelling. Alle stoelen waren bezet. De mensen van de protestantse gemeente kennen het fenomeen 'bedevaart' niet en waren zeer geïnteresseerd. Er kwamen veel vragen, vooral over de verschijningen en de genezingen.

Vakantietas

Tijdens de oecumenische dienst op 24 mei werd er een collecte gehouden voor de actie Vakantietas. Dit heeft maar liefst € 446,35 opgebracht. Er was nog geld over van de vorige openluchtdienst, zodat er van het bedrag 18 kinderen blij worden gemaakt met een vakantietas ter waarde van € 50.

Hierin zitten allerhande spulletjes die leuk zijn voor de kinderen om toch een leuke vakantie te hebben. Kinderboerderij Feltsigt heeft entreekaarten met een consumptie ter beschikking gesteld. Een mooi gebaar.

Tuin- en onderhoudsgroep

Iedere 14 dagen op donderdag is er een groep mannen druk rond de kerk en op de begraafplaats. Zij zorgen ervoor dat alles er piekfijn bij ligt. Het is niet alleen werken, maar ook een sociale aangelegenheid. Er wordt tussendoor koffie met iets lekkers geserveerd en na gedane arbeid wordt er gezamenlijk nog wat gedronken en nagepraat. Voor de vakantieperiode wordt er altijd een barbecue georganiseerd. De gemiddelde leeftijd is aan de hoge kant en af en toe moet er iemand afhaken vanwege de gezondheid. Daardoor wordt de groep kleiner en is versterking zeer gewenst. Oproep: Lijkt het je leuk om eens een keer mee te werken met de groep om te zien of het wat voor jou is, neem dan contact op met Henk Langenhof 06 83029459 Ook dames zijn natuurlijk welkom!

Kerk schoonmaak

Het kerkgebouw wordt niet meer zo vaak gebruikt (2x per maand), maar wordt wel vuil. Wilfred van der Weijden houdt het zo goed mogelijk bij, maar een grote beurt zou wenselijk zijn. Het plan is om dit op 10 december te doen, zodat de kerk

Vervolg Steenderen

Familieberichten

Op 12 juli is overleden **Hermanus Hendrikus Maria Dieks**. Harrie is 87 jaar geworden. Hij is begraven op ons parochiekerkhof bij zijn vrouw.

Ontspanningsmiddag

Op zaterdag 24 oktober om 14.00 uur is weer de jaarlijkse ontspanningsmiddag in het Anker. Dit is voor gelovigen van

beide kerken en wordt altijd heel druk bezocht. In de volgende *Onderweg* meer informatie hierover. Zet de datum alvast in de kalender!

Koffiedrinken

Na de vieringen drinken we gezellig samen een kopje koffie of thee. U bent hierbij van harte welkom op donderdag 20 augustus, zondag 6 september, donderdag 17 september en zondag 4 oktober.

H. Willibrord - Vierakker

Vierakkersestraatweg 31, 7233 SE Vierakker, 0575-441286, info@demooistekerk.nl; www.demooistekerk.nl
Secretariaat: donderdag 10.00 – 10.30 uur
Rekeningnr.: NL40RABO0366417029
Rekeningnr.: NL86RABO0327465948 (restaurant)
Redactie: jozefholtslag@gmail.com

Locatieraad Charlotte Bonga, vz., pm., 441261;
Jan Marijnissen, 441276; Valentijn van Waalwijk, 06 83124367.

Pastoraatgroep Michel Roording, 0630727690.

Gezamenlijke nieuwjaarsviering 2027

Het is nog v r weg, nu midden in de zomer, maar toch kijken we al vooruit, naar nieuwjaar 2027. Met de protestante kerk van Wichmond is besloten de nieuwjaarsviering en aansluitende borrel weer samen te organiseren. Een rondvraag in onze gemeenschap heeft heel veel positieve reacties opgeleverd en dus gaan we dit gezamenlijke initiatief wederom vorm geven. Het ene jaar gebeurt dit in de kerk van de PKN en het andere jaar in onze H. Willibrordkerk. Op 3 januari 2027 ontmoeten wij u dan ook graag in de hervormde kerk in Wichmond. Aansluitend daarop is de nieuwjaarsreceptie in Whitmundi. In 2028 zal de geloofsgemeenschap van de H. Willibrord dat stokje overnemen.

Oecumenische openluchtviering

Zondag 23 augustus is de oecumenische openluchtviering bij gelegenheid van de start van de feestweek. Het thema van de viering is: 'Kiezen voor de rots'. De zang wordt verzorgd door het oecumenisch koor o.l.v. Ron Holtslag. Er werken enkele muzikanten mee en de viering wordt traditioneel afgesloten met het zingen van het Wichmonds/Vierakkers volkslied dat in vroeger jaren is geschreven door pastoor ter Heerdt. De viering is dit jaar in de tuin achter het Withmundigebouw en begint om 10.00 uur.

Jubileumconcert Reborn

Zondag 7 juni vierde koor Reborn haar 30-jarig jubileum. Vijf jaar geleden kon

het 25-jarig jubileum niet gevierd worden vanwege de coronapandemie. Daarom werd nu groots uitgepakt met een jubileumconcert. Er was veel aandacht besteed aan de organisatie door o.a. een prachtig versierde kerk en een traktatie van speciaal voor deze gelegenheid door bakkerij Besselink gemaakte petit-fours voor de aanwezigen. Het koor werd 30 jaar geleden opgericht na een re nie van het vroegere jongerenkoor Passepartout. Het had opgetreden tijdens een viering bij gelegenheid van het 125-jarig bestaan van de Willibrorduskerk. Hoe mooi was het dat nu, 30 jaar later, in diezelfde kerk het jubileumconcert gevierd kon worden. Onder grote belangstelling werden er liederen gezongen uit het repertoire van de afgelopen 30 jaar. Ook een aantal oud-leden zongen mee met het concert.

Oecumenische openluchtviering

Christus Koning / H. Antonius van Padua - Vorden

Het Jebbink 8, 7251 BL Vorden; 0575-551735;
ggchristuskoningvorden@gmail.com
Secretariaat: dinsdag 9.30-12.00; donderdag 9.30-11.00.
Rekeningnr.: NL68RABO0366463667 (kerkbijdrage);
NL71RABO0155100904 (algemeen en intenties)
Redactie: cjklijn1970@kpnmail.nl

Locatieraad Herman Peters, secr., 520452; Ton Rutting,
553527; Ab Hartelman, pm., 06-31371011

Pastoraatgroep Jaap Harmsen, vz., 06 54906763;
Ans Heuveling, secr., 552267; Carin Fransen, 552322;
Gerard Eijkelkamp, 552914.

De toekomst is onzeker?

Vanwege de sluiting van onze Christus Koningkerk op 27 september a.s. moet er nog heel wat gebeuren. Nog niet alles is "in kannen en kruiken". Maakt dat de toekomst onzeker? We zetten voor u e.e.a. op een rijtje.

Kerktoeren

Zoals bekend blijft de kerktoeren staan en wordt daar een klein Mariakapelletje aangebouwd. De kerktoeren is zo een herinnering aan onze Christus Koningkerk. Mogelijk krijgt de kerktoeren de status van gemeentelijk monument. Dat heeft inmiddels een gespecialiseerd bureau aan de gemeente geadviseerd. De bestaanszekerheid wordt vergroot als de status gemeentelijke monument wordt toegekend. Nog even terzijde: de projectontwikkelaar probeert elementen van ons kerkgebouw op te nemen in het appartementencomplex. Als dat lukt, is dat ook een mooie herinnering.

Inrichting gebouw Oud Vorden

Een goede buur is beter dan een verre vriend. De huisvesting van onze geloofsgemeenschap in dit pand van de burens wordt inmiddels voorbereid. Ons secretariaat wordt er ingericht. En we nemen zaken mee om de gemeenschapsruimte die we gaan gebruiken in te richten. Dat varieert van stoelen tot kruisbeelden en alles wat daartussen zit. De inrichting moet wel "flexibel" zijn omdat deze ruimte ook voor andere gelegenheden gebruikt kan worden.

27 september: slotviering + onttrekking aan de eredienst.

Op dit moment wordt er hard gewerkt aan de voorbereiding van deze allerlaatste eucharistieviering. Op het einde van deze viering wordt o.a. de Godslamp gedooft (zie de foto) en

een aantal "religieuze objecten" de kerk uitgedragen. Zoals het altaar-relikwie, het Allerheiligste (de geconsacreerde hosties) en een deel van de liturgische bloemschikking. Deze worden die middag overgebracht naar de kerk van de geloofsgemeenschap H. Joseph te Lochem.

Nadere informatie over de slotviering volgt, noteer deze datum alvast in uw agenda. Het is de aller aller allerlaatste keer!

Vieringen na 27 september

We blijven samen komen, voortaan voornamelijk in het gebouw van Oud Vorden.

- De vertrouwde Samenkomsten gaan gewoon door. In principe één keer per maand.
- De woord- en communievieringen worden vervangen door gebedsdiensten. Ook die worden in Oud Vorden gehouden. In principe één keer per maand.
- De gezamenlijke oecumenische vieringen met de protestantse gemeente Vorden (PGV) gaan ook gewoon door. Deze vieringen werden altijd afwisselend gehouden in de Dorpskerk en in onze kerk. Op 13 september is de oecumenische startviering voor de allerlaatste keer in onze Christus Koningkerk. Daarna vinden oecumenische vieringen dus alleen in de dorpskerk plaats. We zijn met de PGV in goed gesprek over de vraag hoe we de samenwerking, o.a. op dit punt, kunnen intensiveren.
- Uitvaarten kunnen óók vanuit de Dorpskerk plaatsvinden. De regels van de katholieke kerk brengen o.a. met zich mee dat het niet toegestaan is om daar ter communie te gaan. Stem in voorkomende gevallen dus goed af hoe een uitvaart in de Dorpskerk vorm kan worden gegeven.

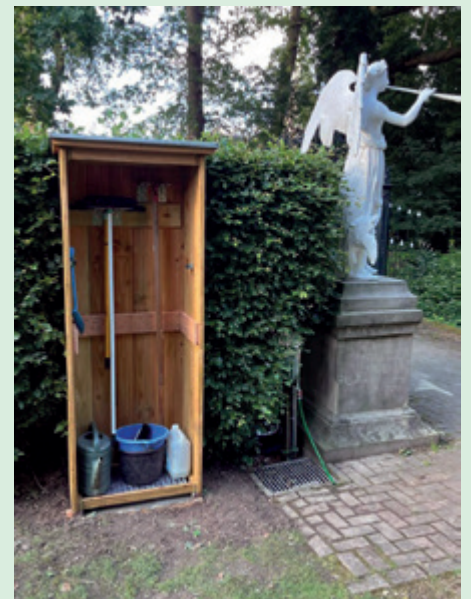
En ondertussen ...

Veel activiteiten zijn op dit moment gericht op de sluiting van onze Christus Koningkerk. Maar ondertussen gaan de activiteiten gewoon door.

Vrijwilligersavond protestantse gemeente Vorden

Op vrijdag 3 juli hield de protestantse gemeente Vorden (PGV) een vrijwilligersavond voor haar vrijwilligers. Er was ook een rk afvaardiging uitgenodigd. Onder het genot van een hapje en een drankje werd er uitgebreid bijgepraat en volop "gequized". Een mooi voorbeeld van de goede samenwerking tussen PGV en RK.

Begraafplaats

De begraafplaats op de Kranenburg krijgt een "facelift". De stroom- en watervoorziening waren al verbeterd. Onlangs zijn kasten geplaatst om het "materiaal" netjes in op te kunnen bergen. Zie de foto. Het is de bedoeling om de begraafplaats te voorzien van één of meerdere bankjes. Die worden gemaakt van het hout van onze kerkenbanken! En er zijn plannen om de begraafplaats te voorzien van een strooiveld.

De toekomst is zeker!

Als je dit alles zo leest, dan is de conclusie dat onze geloofsgemeenschap levendig en vitaal is. En dat zal ook zo zijn na sluiting van onze kerk. Daar hebben we u als kerkganger en als vrijwilliger natuurlijk hard bij nodig. Maar samen gaat ons dat lukken. Samen maken we de toekomst zeker!

*Namens de locatieraad en
pastoraatgroep
Jaap Harmsen*

Emmanuel / H. Johannes de Doper Zutphen

Nieuwstadskerksteeg 2, 7201 NH Zutphen
 Secretariaat: dinsdag 9.00-11.00 uur.
 Van Heemstrastraat 4, 7204 GJ Zutphen,
 0575-527080; info@stjan-emmanuel.com;
 Rekeningnr.: NL76INGB0000887463
 t.n.v. RK GG St. Jan Emmanuel
 Redactie: scpellemans@hotmail.com

Bezoekersgroep Zutphen

Binnen onze geloofsgemeenschap is jarenlang een bezoekersgroep actief geweest. Gezamenlijk bezochten de leden meerdere mensen in Zutphen en Warnsveld die behoefte hadden aan gezelschap of een goed gesprek. Inmiddels is er een nieuwe bezoekersgroep in het leven geroepen. Hebt u (of iemand die u kent) behoefte aan een bezoekje vanuit de bezoekersgroep? Meld u dan aan via het secretariaat van de geloofsgemeenschap Zutphen. Zij zijn telefonisch bereikbaar op dinsdagochtend tussen 9.00-11.00 uur via telefoonnummer 0575-527080. U kunt ook een mail sturen naar info@stjan-emmanuel.com

Bezorger gezocht

Met ingang van augustus 2026 zoeken wij een bezorger voor de *Onderweg* in de omgeving van de Canadasingel Looërenkweg. Het zijn 8 adressen. Voor informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat van de Sint Jan-Emmanuel op dinsdagochtend tussen 09.00-11.00 uur.
 Tel. 0575-527080
 of e-mail info@stjan-emmanuel.com

Bijzondere waardering voor jarenlang vrijwilligerswerk

Op 24 juni, de feestdag van Sint Jan, werd mevrouw Annabel Laurensse in het zonnetje gezet voor haar jarenlange vrijwilligerswerk voor de parochie. Bijna vijftig jaar heeft zij gezorgd voor alles

rondom de versiering in de St. Jan in Zutphen, stelde zij de roosters op voor de dames van de bloemengroep en beheerde zij de financiën van de groep. Ook was zij 25 jaar vrijwilligster in het toenmalige parochiecentrum Mariaschool en gastvrouw voor de vele musici en koren uit binnen- en buitenland bij ca. 400 restauratieconcerten. Pastoor Zemmann en Gerry Spekkink brachten de sculptuur en bijbehorende oorkonde persoonlijk bij haar thuis als dank en waardering voor haar jarenlange inzet.

Koster Rein van Teteringen onderscheiden

Pastoor Zemmann heeft op zondag 19 juli 2026 in de St. Jan's kerk te Zutphen de parochiële onderscheiding, een glazen sculptuur met inscriptie en bijbehorende oorkonde uitgereikt aan Rein van Tetering. Rein is vanaf 2000 koster van de St. Jans kerk. Daarnaast zorgt Rein voor de distributie van de 1000 parochiebladen *Onderweg* in Zutphen. Inning van de kaarsengelden en collectegelden van de kerk stort hij maandelijks af bij de bank. Kleine reparatiewerkzaamheden en hulp bij de schoonmaak van de kerk, dit alles doet Rein met grote liefde. Pastoor Zemmann overhandigde Rein met

een leuke toespraak de onderscheiding die Rein voor het vele vrijwilligerswerk wat hij verricht en heeft verricht zeker heeft verdiend. Zijn vrouw kreeg een mooie bos bloemen.

Intenties

11/7: pastoor Wim Jongerius

Overleden

30/5: **Roswitha Dorothea Michels-Bouman**, 88 jaar

Huwelijk

6/7: **Josuf Botrus** en **Merel Pulles**

Middagpauzediensten

Iedere donderdag, 12.15 uur - 12.30 uur (Luthersekerk, Beukerstraat 10 in Zutphen; vanaf 12.00 uur kunt u luisteren naar orgelspel)

20/8: ds. mevr. A. Meijer; 27/8: ds. A. Baas (overige namen zijn nog niet bekend op moment van drukken).

Brede Dak Maaltijden- Zutphen

In augustus is er geen Brede Dak maaltijd in Zutphen. De eerst volgende maaltijd van het Brede Dak is op woensdag 2 september. Inloop 17.00 aanvang maaltijd begint om 17.30 uur. info, opgave en afmelden kan bij Margriet te Morsche Coördinator Brede Dak Zutphen tel.: 06-47116409. Plaats van samenkomen : Pakhuis Noorderhaven, Noorderhavenstraat 39 Zutphen.

Uiterste inleverdatum kopij volgende *Onderweg*: 4 september

Onze religieuze gebruiksvoorwerpen

De bundel 'Gezangen voor Liturgie'

'Gezangen voor Liturgie' (vaak afgekort tot GvL) is binnen de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland de meest gebruikte zangbundel. De bundel werd in 1984 uitgebracht en in 1996 herzien.

Kardinaal Willem Eijk, aartsbisschop van Utrecht, gebruikt de 'Gezangen voor Liturgie' als de standaard zangbundel binnen het aartsbisdom. Zo is de GvL als basismodel de belangrijkste en meest gebruikte liederenbundel voor gemeenschapzang in eucharistie-, oecumenische, en woord- en communievieringen. Als conservatief theoloog en voormalig arts hecht kardinaal Eijk sterk aan orthodoxe dogma's, de traditionele moraaltheologie en de officiële liturgie. Binnen zijn bisdom stimuleert hij het gebruik van de bundel, die bestaat uit traditionele eucharistische gebeden, psalmen (berijmde liederen die rechtstreeks geënt zijn op het 'Boek der Psalmen' in het Oude Testament), liturgische gezangen (liederen uit elke andere bron), en Gregoriaanse gezangen (oude, eenstemmige gezangen uit de katholieke eredienst, die onder keizer Karel de Grote tot één standaardliturgie met vaste, modale melodieën zijn vastgelegd). Een verdere onderverdeling van de GvL levert de volgende rubrieken op.

- Psalmen (pagina 1 t/m 252)
- Acclamaties uit de psalmen (pagina 253 t/m 258)
- Kantieken, dat zijn geestelijke lofliederen of gezangen afkomstig uit de Bijbel (pagina 259 t/m 372)
- Andere vaste gezangen (pagina 373 t/m 396)
- Lieder, de nummers 401 t/m 659 die de kern van het liedmateriaal vormen (pagina 397 t/m 782)
- Orde van dienst voor de eucharistie (pagina 783 t/m 838)
- Registers (pagina 839 t/m 898)
- Gregoriaans voor volkszang (vanaf pagina 899)

De liederen, de meeste voorzien van notenbalken, zijn niet zomaar op thema geordend, maar precies afgestemd op de vaste onderdelen van de mis. Koren gebruiken de bundel om wekelijks aan te sluiten bij de lezingen van die zondag. De liederen en gezangen hebben vaste volgnummers waarmee ze direct terug te vinden zijn in de meest gebruikte zondagse misboekjes zoals de boekjes in de reeks "Bron van christelijke geest" (uitgegeven door KokBoekencentrum) en in de uitgaven van Berne Media (bekend van de Abdij van Berne).